

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

محل درج نشان دانشگاه
پیشنهاد دهنده

برنامه درسی رشته

رشته روان شناسی بالینی

CLINICAL PSYCHOLOGY

دوره دکتری تخصصی (PhD)

تهیه‌کنندگان :

دکتر علی فتحی آشتیانی، عضو هیات علمی دانشگاه بقیه الله
دکتر مسعود جان بزرگی، عضو هیات علمی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
دکتر لادن فتی، و هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران
دکتر فرشته موتابی، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
دکتر علی خدایاری فرد، عضو هیات علمی دانشگاه تهران (بازنشسته)
دکتر مهدی اکبری، عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
دکتر شهرام محمدخانی عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
دکتر حمید یعقوبی عضو هیات علمی دانشگاه شاهد
دکتر ربابه نوری عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
دکتر لیلا حیدری نسب عضو هیات علمی دانشگاه شاهد
دکتر کاظم رسول زاده طباطبایی عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
دکتر پرویز آزاد فلاح عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
دکتر عبدالله معتمدی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر فرامرز سهرابی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر احمد برجعلی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر شهریار شهیدی عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
دکتر غلامحسین قائدی عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

مسئول کمیته تخصصی:

دکتر رسول روشن چسلی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

روان‌شناسی بالینی Clinical Psychology شاخه‌ای از علم روانشناسی است که به طور اختصاصی به پژوهش، ارزیابی، تشخیص، ارزشیابی، پیشگیری و درمان اختلالات هیجانی و رفتاری می‌پردازد. روانشناس بالینی متخصصی است در سطح دکتری که آموزشهای متعددی را در زمینه روشهای تحقیق، و فنون مختلفی را در زمینه تشخیص و درمان اختلالات متعدد روانشناختی فرامی‌گیرد. روانشناسان بالینی اساساً در کلینیکهای سلامت، یا سلامت و بهداشت روانی، مشاغل و حرفه‌های وابسته به آن کار می‌کنند. آنها همچنین به دیگر حرف و وابسته مانند پزشکان، حقوقدانان، مددکاران اجتماعی، خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌کنند.

در جریان روان‌شناسی بالینی در دنیا، ایران تاریخچه پنجاه و پنج ساله‌ای دارد. اولین درس در این رشته از روان‌شناسی در سال ۱۳۴۴ شمسی در گروه روان‌شناسی دانشگاه تهران تدریس شد و اولین کتاب در این زمینه به نام روان‌شناسی بالینی تالیف سعید شاملو در سال ۱۳۴۵ شمسی از طرف دانشگاه تهران منتشر شد. نخستین کلینیک روان‌شناسی در سال ۱۳۴۶ و در دانشگاه تهران تحت عنوان مرکز مشاوره و راهنمایی ایجاد شد.

در این مرکز برای اولین بار کار سیستمی مرکب از یک روان‌شناس بالینی که سرپرست مرکز نیز بود، یک روان‌پزشک و یک مددکار اجتماعی به بررسی مسائل روانی دانشجویان پرداختند و با همکاری هم در تشخیص و درمان ناهنجاریهای رفتاری آنها اهتمام ورزیدند. رشته روان‌شناسی بالینی عمده‌تاً در اوائل دهه ۱۳۵۰ هجری شمسی زمانی رسمیت یافت که در گروه روان‌پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران واقع در بیمارستان روزبه برنامه‌ای به نام فوق لیسانس روان‌شناسی بالینی ایجاد شد.

وظایف روان‌شناسی بالینی متنوع و مختلف است و به موسسه‌ای که روان‌شناس در آن کار می‌کند و همچنین به نوع تحصیلات و تعلیمات عملی که داشته است بستگی دارد. برای مثال وظایف روان‌شناسی بالینی در بیمارستان روانی ممکن است منحصر به تشخیص بیماری از طریق آزمون باشد یا به روان‌درمانی بپردازد یا مشغول تحقیقات شود و یا تعلیم عده‌ای را به عهده بگیرد. روان‌شناس بالینی ممکن است در مدارس، مراکز مشاوره کودکان، زندان‌ها، بیمارستان‌ها، دانشگاه‌ها، پرورشگاه‌ها، کودکان‌ها، وزارت کار، کارخانه‌ها و انواع دیگر مؤسسات انجام وظیفه کند.

روان‌شناسان بالینی از روشهای مختلف برای تشخیص اختلالات استفاده می‌کنند. از جمله این روشها مشاهده رفتار، مصاحبه کلینیکی، آزمون‌های روانی، بررسی تاریخچه فردی و ... است. همچنین روشهای مختلف درمانی در روان‌شناسی بالینی وجود دارد که روان‌شناسان با توجه به رویکرد نظری خود یکی از آنها را بکار می‌برند.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

هدف کلی دوره دکتری روان‌شناسی بالینی، تربیت نیروی متخصص به منظور پیشگیری و ارتقاء سلامت روان، تشخیص، درمان اختلالات روانی و نظریه پردازی، پژوهش و آموزش می‌باشد. اهداف ویژه:

- تسلط بر آخرین یافته‌های علمی در زمینه روان‌شناسی بالینی، توانایی پژوهش و هدایت آن با توجه به فرهنگ بومی و دینی

- توانایی تشخیص اختلالات روانی و توانایی تبیین و دفاع از تشخیص خود.

- توانایی درمان اختلالات روانی با استفاده از یکی از رویکردهای معتبر.

د: طول دوره و شکل نظام:

دوره دکتری روان‌شناسی بالینی به صورت آموزشی و ناپیوسته بوده و به سه مرحله ۱- آموزش دروس؛ ۲- کارورزی و ۳- مرحله پژوهشی تقسیم می‌شود. مرحله آموزشی دروس از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع ختم می‌شود. این مرحله در ۴ نیمسال تحصیلی انجام می‌شود (در سه نیمسال دروس ارائه می‌شوند و یک نیمسال برای آمادگی امتحان جامع پیش‌بینی شده است). مرحله کارورزی آموزشی پس از امتحان جامع و در ۲ نیمسال انجام می‌شود. پس از گذراندن کارورزی، مرحله پژوهشی آغاز و با تدوین رساله و دفاع از آن پایان می‌پذیرد.

پ) ضرورت و اهمیت

با توجه به تحولات جوامع بشری و رشد فزاینده فن‌آوری که در ابعاد مختلف زندگی بشر تاثیرگذار بوده، لزوم سازگاری با شرایط جدید برای انسان‌ها بیش از پیش اهمیت یافته است. روان‌شناسی بالینی در سه زمینه پیشگیری و ارتقاء سلامت روان، تشخیص و درمان به افراد کمک می‌کند. علاوه بر این نیاز به پژوهش و نظریه‌پردازی در این حوزه متناسب با فرهنگ بومی ضرورت این دوره را دوچندان می‌کند.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۱۲	دروس تخصصی
۶	دروس اختیاری
۷	کارورزی
۱۶	رساله / پایان‌نامه
۴۱	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توجه به موضوعات و تنوع فرهنگی	آسیب‌شناسی روانی با تاکید بر فرهنگ خانواده درمانگری مبتنی بر فرهنگ
مداخلات درمانی برای اختلالات روانی	روش‌های نوین درمان‌های شناختی-رفتاری مداخلات معنوی و دینی

دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته روان‌شناسی بالینی / ۶

روان‌درمانگری مثبت‌نگر درمان‌های روان‌پویشی مداخلات روان‌شناختی در آسیب‌های نوپدید کاورزی ۱ کارورزی ۲	
روش‌های ارزیابی در روان‌شناسی بالینی ارزیابی و توانبخشی عصب-روان‌شناختی کارورزی ۱ و ۲	تشخیص و ارزیابی اختلالات روانی
مداخلات روان‌شناختی در آسیب‌های نوپدید	توانایی کمک به برخی از افراد آسیب‌پذیر همچون معتادین و ...
دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی
روان‌درمانگری مثبت‌نگر و روان‌شناسی بالینی جامعه‌نگر	کسب توانایی ارائه برنامه‌های آموزشی مثبت‌نگر
آمار و روش تحقیق کمی و کیفی پیشرفته در روان‌شناسی بالینی رساله	پژوهش در روان‌شناسی بالینی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط ورود به دوره دکتری روان‌شناسی بالینی به قرار زیر است:

- ۱- داشتن شرایط مصوب سازمان سنجش و آموزش کشور
- ۲- داشتن مدرک کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی یا روان‌شناسی عمومی
- ۳- کسب امتیاز لازم در مصاحبه در حیطه‌های آموزشی، پژوهشی و روان‌درمانگری.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کارورزی‌ها^۱ و رساله

هم نیاز	پیش نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
		عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
-	امتحان جامع	۴۵۰	-	-	۳,۵	-	۳,۵	کارورزی بالینی ۱	۱.
-	امتحان جامع	۴۵۰	-	-	۳,۵	-	۳,۵	کارورزی بالینی ۲	۲.
-	همه دروس و قبولی در امتحان جامع	-	-	-	-	-	۱۶	رساله	۳.

^۱ کارورزی دوره دکتری ۹۰۰ ساعت در دو موقعیت مراکز سرپایی (مراکز مشاوره و ...) و مراکز بستری (بیمارستان) انجام می پذیرد.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	آسیب شناسی روانی با تاکید بر فرهنگ	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	
۲.	روش های ارزیابی در روان شناسی بالینی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۳.	آمار و روش تحقیق کیفی و کمی پیشرفته در روان-شناسی بالینی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۴.	روش های نوین درمان های شناختی-رفتاری	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	تحلیل و نقد نظریه های نوین در روان شناسی بالینی	
۵.	مداخلات معنوی و دینی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	تحلیل و نقد نظریه های نوین در روان شناسی بالینی	
۶.	تحلیل و نقد نظریه های نوین در روان شناسی بالینی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	ارزیابی و توان بخشی عصب - روان شناختی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۲.	درمان های دارویی - جسمانی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	
۳.	مداخلات روان شناختی برای اعتیاد	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۴.	نقد و بررسی نظریه های تحول	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	
۵.	درمانگری اختلالات کودکان و نوجوانان	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۶.	درمان های روان پویایی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۷.	روان درمانگری مثبت نگر	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۸.	خانواده درمانگری مبتنی بر فرهنگ	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۹.	- مداخلات روان شناختی در آسیب های نو پدید	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	
۱۰.	روان شناسی بالینی جامعه نگر	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	
۱۱.	روان شناسی بالینی کودک	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	-	

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی: آسیب‌شناسی روانی با تأکید بر فرهنگ		عنوان درس به انگلیسی: Psychopathology with Emphasis on Culture	
نوع درس و واحد			
نظری ☒ پایه ☐		-	دروس پیش‌نیاز:
عملی ☐ تخصصی ☒		-	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ☐ اختیاری ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ... کلینیک یا بیمارستان.....

هدف کلی:

دستیابی به آسیب‌شناسی روانی با تأکید بر مسائل فرهنگی، دست‌یابی به نگاه انتقادی به رویکردهای آسیب‌شناسی روانی، تشخیص و تبیین نابهنجاری‌های روانی و طبقه‌بندی آن‌ها.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تفاوت بین بهنجار و نابهنجار و طبقه‌بندی نابهنجارها
- آسیب‌شناسی بر اساس تحول و شکل‌گیری اختلالات
- رویکردهای مختلف مانند رویکرد نورویولوژی، رویکردهای ژنتیک رفتاری در مطالعه آسیب‌شناسی روانی
- رویکرد یکپارچه‌نگر به آسیب‌شناسی روانی
- ابعاد فرهنگی در آسیب‌شناسی روانی
- تاثیر جنسیت، نژاد و طبقه در آسیب‌شناسی روانی
- پژوهش در آسیب‌شناسی روانی و روش‌های پژوهش
- بررسی انتقادی طبقه‌بندی اختلالات بر اساس DSM-5 و ICD-11 و سایر طبقه‌بندی‌ها.
- آشنایی و تحلیل آخرین یافته‌های آسیب‌شناسی روانی

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس
روشهای پیشنهادی: درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	
روشهای ارزشیابی تکوینی ☒	روش مغزمحور ☒
روشهای ارزشیابی میان‌ترم ☒	روش مبتنی بر فراشناخت ☐
روشهای ارزشیابی پایان‌ترم ☒	الگوهای همیاری ☐
روشهای ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوهای ساختن‌گرایی ☒
روشهای ارزشیابی سایر موارد ☐	روش محاکم قضایی ☐
	روش بحث گروهی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☐
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☐
آزمایشگاه روان‌شناسی ☐	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒

☒ آزمونهای روان شناختی مداد - کاغذی	☒ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
☐ آزمونهای فرافکن	☐ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
☐ تفاهم‌نامه‌های بین سازمانی	☐ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

*****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- جان بزرگی، مسعود و انصاری، حسن (۱۴۰۰). آسیب‌شناسی روانی با پیوست فرهنگی. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه،

- جیمز سادوک، بنجامین؛ آلکوت سادوک، ویرجینیا؛ روئیز، پدرو (۱۳۹۴). خلاصه روان‌پزشکی کاپلان و سادوک علوم رفتاری / روان‌پزشکی بالینی (جلد اول). ترجمه فرزین رضایی. انتشارات ارجمند.

- جیمز سادوک، بنجامین؛ آلکوت سادوک، ویرجینیا؛ روئیز، پدرو (۱۳۹۴). خلاصه روان‌پزشکی کاپلان و سادوک علوم رفتاری / روان‌پزشکی بالینی (جلد دوم). ترجمه فرزین رضایی. انتشارات ارجمند.

- جیمز سادوک، بنجامین؛ آلکوت سادوک، ویرجینیا؛ روئیز، پدرو (۱۳۹۴). خلاصه روان‌پزشکی کاپلان و سادوک علوم رفتاری / روان‌پزشکی بالینی (جلد سوم). ترجمه فرزین رضایی. انتشارات ارجمند.

- راهنمای تشخیصی اماری اختلالات روانی، انجمن روانپزشکی آمریکا، ترجمه رضاعی و همکاران (۱۳۹۳). انتشارات ارجمند.

- روشن چسلی، رسول؛ عباسی، لیلی؛ نرگسی، فریده و ایزدی، فاطمه (۱۳۹۵). آسیب‌شناسی روانی بر مبنای DSM-5، انتشارات ابن‌سینا.

- Alloy, Lauren., And Riskind, John. (2006). Cognitive Vulnerability to Emotional Disorders, Lawrence Erlbaum Associates, Newjersey.
- Barlow, David, H. & Durand, Mark, V. (2015). Abnormal Psychology: An Integrative Approach, Cengage Learning.
- Beidel, Deborah., Frueh, Christofer., & Hersen, Michel. (2014) Adult Psychopathology and Diagnosis, Seventh Edition, Wiley.
- Bhui, K. (Ed.). (2012). Elements of culture and mental health: critical questions for clinicians. RCPsych Publications.
- Cooper, J. E., & Sartorius, N. (2013). A companion to the classification of mental disorders. OUP Oxford.
- Craighead, E. Miklowitz, D & Craighead, L (2008). Psychopathology: History, Diagnosis, and Empirical Foundations, Wiley.
- Maddux, J. E., & Winstead, B. A. (Eds.). (2016). Psychopathology: Foundations for a contemporary understanding (4th ed.). Routledge/Taylor & Francis Group

عنوان درس به فارسی:		روش های ارزیابی در روان شناسی بالینی	
عنوان درس به انگلیسی:		Evaluation Methods in Clinical Psychology	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	ندارد	
☐ عملی	☒ تخصصی		
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۱ واحد نظری+۱ واحد عملی	۲
	☐ رساله / پایان نامه		۴۸
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ... کلینیک یا بیمارستان... .....

هدف کلی:

تسلط بر دیدگاهها و رویکردهای مختلف در رابطه با ارزیابی و تشخیص مسائل شناختی و شخصیتی افراد سالم و نابهنجار

تسلط بر اخذ تاریخچه فردی، مصاحبه بالینی .

تسلط بر بکارگیری آزمونهای عینی و فرافکن و تفسیر آنها.

(پ) مباحث یا سرفصلها:

- مفاهیم اساسی ارزیابی روانی

- تکنیکهای ارزیابی:

- تهیه تاریخچه فردی

- مصاحبه بالینی

- اصول و فنون مصاحبه اختصاصی: ویژه اختلالات بالینی

- اصول و فنون مصاحبه اختصاصی: ویژه اختلالات شخصیت

- تشخیص افتراقی از طریق مصاحبه

- مصاحبه بالینی با کودکان و نوجوانان

❖ ارزیابی :

❖ شناختی در کودکان و بزرگسالان (آزمونهای وکسلر، بندر-گشتالت، استنفورد - بینه)

❖ ارزیابی به وسیله آزمون های فرافکن (آزمون رورشاخ، TAT، CAT)

❖ ارزیابی و تشخیص بر اساس آزمونهای عینی مانند MMPI-2 و میلون، کتل، NEO، CPI

❖ ارزیابی نروسایکولوژی (عصب - روان شناختی)

❖ واحد عملی :

❖ مصاحبه با دو نفر دارای نشانه های یکی از اختلالات روانی و اجرای تست ها و تفسیر آنها تحت نظر استاد مربوطه.

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغز محور	■ ارزشیابی تکوینی
□ روش مبتنی بر فراشناخت	□ بدیعه‌پردازی و استعاره
□ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی میان‌ترم
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی پایان‌ترم
□ روش محاکم قضایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
■ روش بحث گروهی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش سخنرانی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
■ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
■ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	■ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
■ آزمونهای فراقکن	■ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
□ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- اوتر، اکهارت؛ اوتر، زیگلینده(. اصول مصاحبه بالینی اساس DSM-5 جلد اول و دوم. ترجمه محمد نصر اصفهانی(۱۳۹۴). تهران: انتشارات ارجمند
- براون تیموتی و بارلوو (۲۰۱۴) برنامه مصاحبه اختلالات اضطرابی و اختلالات مرتبط بر اساس DSM5(ADIS-5)، ترجمه جان بزرگی و میرجلیلی، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸
- سامرز- فلنگن، جان ؛ سامرز- فلنگن، ریتا(۱۹۵۷). مصاحبه بالینی. ترجمه هامایاک آوادیس یانس، نیشان گاهان ، داود عرب قهستانی ، فرید براتی سده (۱۳۹۴). تهران: انتشارات رشد
- گراهام، ج. ر. راهنمای تفسیر MMPI-2: ارزیابی شخصیت و آسیب شناسی روانی. جلد اول. ترجمه حمید یعقوبی و موسی کافی (۱۳۹۵). تهران انتشارات ارجمند.
- گراهام، ج. ر. راهنمای تفسیر MMPI-2: ارزیابی شخصیت و آسیب شناسی روانی. جلد دوم. ترجمه حمید یعقوبی و موسی کافی (۱۳۹۶). تهران انتشارات ارجمند.
- مارنات، گری گراث. راهنمای سنجش روان‌شناختی: ارزیابی و سنجش نوروسایکولوژیک در روانشناسی بالینی و روان پزشکی. ترجمه محمدرضا نیکخو، مالک میرهاشمی(۱۳۸۶). تهران: انتشارات سخن
- مارنات، گری گراث. راهنمای سنجش روانی: برای روانشناسان بالینی، مشاوران و روان‌پزشکان. ترجمه حسن پاشاشریفی(۱۳۹۳). تهران: انتشارات سخن
- مصاحبه ساختار یافته براساس DSM.IV. ترجمه پروانه محمد خانی، مهران جوکار، عذرا جهانی تابش، شیما تمنایی فر.(۱۳۹۲). تهران: دانژه
- ناسبوم، ابراهام.(۱۳۹۴). راهنمای عملی مصاحبه تشخیصی با استفاده از ملاک های DSM-5. ترجمه رضاعی و فروغی. انتشارات ارجمند.
- Cepeda, C.(2010).Clinical manual for psychiatric interview with children and adolescents. Arlington: American Psychiatric Publishing.

- Flanegen, D.P., & Kufman, A.S. (2009). Essentials of WISC-IV assessment. New York: Wiley & Sons.
- Hebben, N., & Milberg, W. (2009). Essentials of Neuropsychological assessment. New York: Wiley & Sons.
- Lichtenberger, E.O., & Kufman, A.S. (2009). Essentials of WISC-IV assessment. New York: Wiley & Sons.
- Morrison, J. (2008). The first interview. New York: The Guilford Press.
- Segal, D.L. & Hersen, M. (2010). Diagnostic interviewing. New York: Springer.

عنوان درس به فارسی:		آمار و روش تحقیق کیفی و کمی پیشرفته در روان‌شناسی بالینی	
عنوان درس به انگلیسی:		Statistics and Methods of Qualitative and Quantitative Advanced Research in Clinical Psychology	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت:
		۲	۴۸

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

تسلط بر کاربرد مدل‌های آماری چند متغیری در پژوهش‌های بالینی
توانایی استفاده از روش‌های تحقیق ترکیبی (کمی و کیفی) در پژوهش‌های بالینی
(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

انواع طرح‌های کیفی (تحلیل محتوی، تئوری وابسته به زمینه، مشاهده موردی، پدیدارشناسی و...)
نحوه گردآوری داده‌ها، نمونه‌گیری و تحلیل و تفسیر داده‌های کیفی
طرح‌های آمیخته (همزمان، متوالی و انواع آن)

انواع طرح‌های مورد - منفرد و تحقیقات بین فرهنگی و شیوه‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها در این نوع طرح‌ها
- مطالعات اسنادی، فراتحلیل و مرور سیستمیک
- چارچوب کلی برداشت معارف روان‌شناختی از قرآن و حدیث

آمار در پژوهش‌های بالینی

روش‌های انتخاب مدل‌های آماری برای پژوهش‌های بالینی
انواع مدل‌های چند متغیری تجزیه و تحلیل داده‌های تجربی:

- آزمون‌های آماری چند متغیری ارتباطی (رگرسیون چند گانه، رگرسیون چند متغیری، رگرسیون لجستیک، رگرسیون مجازی
همراه با نرم افزار و تفسیر داده‌ها)

آزمون‌های آماری چند متغیری مستقل (تحلیل واریانس‌های عاملی، تحلیل کواریانس، تحلیل واریانس‌های چند متغیری
همراه با نرم افزار و تفسیر داده‌ها)

آزمون‌های آماری چند متغیری وابسته (تحلیل واریانی با اندازه‌گیری مکرر، سری‌های زمانی، بلوک‌های تصادفی همراه با
نرم افزار و تفسیر داده‌ها)

تحلیل عاملی اکتشافی، تاییدی، تحلیل نیمرخ، تحلیل چند سطحی و تحلیل مسیر و مدل‌یابی ساختاری همراه با نرم افزارهای
لیزرل و تفسیر داده‌ها SPSS-AMOS-PLS
واحد عملی:

دانشجو یک طرح کیفی و یک طرح کمی با استفاده از مدل‌های آماری را تحت نظر استاد مربوطه تهیه و ارائه نماید.

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغزخوار	■ ارزشیابی تکوینی
□ روش مبتنی بر فراشناخت	■ ارزشیابی میان‌ترم
□ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی پایان‌ترم
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
□ روش محاکم قضایی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش بحث گروهی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
■ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
□ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	□ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
□ آزمونهای فراقکن	■ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
□ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- استراوس ، انسلم ، جولیت ، کریین(۱۳۹۳). مبانی پژوهش کیفی (فنون مراحل تولید نظریه زمینه‌ای). ترجمه ابراهیم افشار، نشر نی.
- اسمیت(۱۳۹۴) روانشناسی کیفی ، ترجمه میهن دوست، نشر ساوالان.
- بشلیده، کیومرث(۱۳۹۳). روش پژوهش و تحلیل‌های اماری: مثالهای پژوهشی با SPSS و AMOS- انتشارات دانشگاه شهید چمران.
- پسندیده، عباس(آخرین انتشار). روش فهم روان‌شناختی متون دینی. پژوهشگاه قرآن و حدیث و بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.
- تابالینک ، بارباراجی ،لیندا اس فیدل(۱۳۹۲). کاربرد امار چند متغیری ،ترجمه ایزانلو و همکاران ، انتشارات رشد.
- کارلا ویلیگ(۱۳۹۷). در آمدی بر پژوهش کیفی در روانشناسی؛ ، ترجمه خانی پور و همکاران.
- کلوس کریپندوف(۱۳۹۵). تحلیل محتوی مبانی روش شناسی ، تحلیل محتوی : مبانی روش شناسی ،ترجمه هوشنگ ثابتی ، انتشارات نی.
- مردیت گال، والتر بورگ، جويس گال(۱۳۸۳). روشهای تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان‌شناسی (۲ جلد). ترجمه: احمدرضا نصر و همکاران. تهران : تهران: انتشارات سمت.
- نکي شرلين ، هسه بیبر(۱۳۹۶). پژوهش روشهای ترکیبی (تلفیق نظریه و عمل) ترجمه اسمعیلی ،نیلوفر، کیامنش ، علیرضا، انتشارات علم.
- نیومن ویلیام لارنس(۱۳۹۵). شیوه‌های پژوهش - اجتماعی رویکردهای کیفی و کمی ترجمه دانایی فرد. انتشارات کتاب مهربان نشر.
- هومن حیدرعلی(۱۳۹۵). تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش‌های رفتاری ، انتشارات پیک فرهنگ .

- Field, Andy (2013) Discovering statistics using SPSS Third Edition
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. (2009), Multivariate Data Analysis, Pearson Prentice Hall.
- Hox, J. (2013). Multilevel Regression and Multilevel Structural Equation Modeling. Oxford Handbooks Online.
- John-Todman and Pat Dougard .2011 ' Approaching Multivariate Analysis :an introduction for psychology 'new york'psychology press.
- Kline, R. B. (2011), Principles and Practice of Structural Equation Modeling, (3th ed), New York: Guilford Press.
- Leeuw, J., Meijer, E. (2008), Handbook of Multilevel Analysis, Springer Publications LIC.
- Nezu, A. M., & Nezu, C. M. (Eds.). (2007). Evidence-based outcome research: A practical guide to conducting randomized controlled trials for psychosocial interventions. Oxford University Press
- Tabachnick, B., Fidell, L. (2007). Using Multivariate Statistics (5th ed.). New York: Allyn Bacon.

عنوان درس به فارسی:		روش‌های نوین درمان‌های شناختی-رفتاری	
عنوان درس به انگلیسی:		New Methods of Cognitive – Behavioral Therapies	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت:
		۲	۴۸

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان.....

هدف کلی:

- در این درس دانشجو دوره دکتری روانشناسی بالینی باید به چهار مهارت دست یابد:
- (۱) ارزیابی و مفهوم‌بندی شناختی رفتاری اختلال‌های پیچیده و همبود با در نظر گرفتن ملاحظات فرهنگی،
- (۲) طراحی برنامه درمان شناختی رفتاری و گزارش‌نویسی برای اختلال‌های پیچیده و همبود،
- (۳) اجرای برنامه درمانی برای اختلال‌های روانشناختی پیچیده و همبود بر اساس ساختار درمان شناختی رفتاری
- (۴) تسلط بر گستره درمان‌های نوظهور شناختی رفتاری و قدرت نقد و بررسی آن

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مروری کلی بر تاریخچه تحولی درمان‌های شناختی رفتاری
  ۲. اصول و مبانی روشهای نوین درمان‌های شناختی رفتاری از ارزیابی تا درمان
  ۳. تفاوت ساختار کلی درمان شناختی رفتاری نوین با سنتی برای اختلال‌های روانشناختی پیچیده و همبود
  ۴. روشهای نوین شناختی- رفتاری معطوف به اختلال (خلقی، اضطرابی و شخصیت)، و ارزیابی و مفهوم‌پردازی موردی و طراحی برنامه درمان برای مبتلایان به آنها
  ۵. رویکردهای نوظهور در شناختی رفتاری و کاربرد آنها در درمان (درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد (ACT)، طرح‌واره-درمانی، MBCT، MBSR، MCT، DBT و...).
  ۶. بررسی مطابقت و نامطابقت‌های فرهنگی در درمان‌های نوین شناختی رفتاری
  ۷. چالش‌ها و فرصت‌ها در درمان‌های شناختی- رفتاری
- واحد عملی:
- دانشجو روش درمان شناختی رفتاری را تحت نظر استاد مربوطه، برای دو نفر دارای یکی از اختلالات روانی بکار بسته و گزارش نماید.

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغز محور	■ تدریس مسأله‌مدار
□ روش مبتنی بر فراشناخت	□ بدیعه‌پردازی و استعاره
■ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی تکوینی
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی میان‌ترم
□ روش محاکم قضایی	■ ارزشیابی پایان‌ترم
■ روش بحث گروهی	□ ارزشیابی تکالیف عملی
	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش سخنرانی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
■ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
■ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	■ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
■ آزمونهای فراقکن	□ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
□ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

*** **

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- بک، جودیت. (۱۳۹۴). شناخت درمانی: مبانی و فراتر از آن. مترجم: لادن فتی و فرهاد فریدحسینی. تهران: انتشارات دانژه
- پیتر جی بایلینگ، رندی‌ای مک‌کب، مارتین آنتونی. (۲۰۰۶). گروه درمانی شناختی رفتاری. مترجم: محمد خدایاری‌فرد، یاسمین عابدینی. (۱۳۸۳). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- جان بزرگی، مسعود و کوئینک، هارولد (زیر چاپ) درمانهای شناختی رفتار معنوی: موج چهارم. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- جان بزرگی مسعود، (۱۴۰۰) روشهای نوین درمانهای شناختی رفتاری: با نقد و بررسی موج دوم و سوم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- داگلاس، مایکل؛ ملیسا رابی چاود. (۱۳۹۴). درمان شناختی رفتاری برای اختلال اضطراب فراگیر. ترجمه مهدی اکبری، مسعود چینی فروشان، احمد عابدیان. تهران: ارجمند.
- رایت، جسی؛ باسکو، مونیکا؛ تیز، مایکل. (۱۳۹۶). آموزش درمان شناختی رفتاری: همراه با نمایش ویدیویی. تهران: انتشارات ارجمند
- سیمسوس، گریگوریس، هافمن، استیفن. (۱۳۹۴). درمان شناختی رفتاری برای اختلال‌های اضطرابی. مترجم: اکرم خسته. تهران: انتشارات ارجمند.
- لیهی، رابرت. (۱۳۹۴). فنون شناخت درمانی: راهنمایی برای روان‌درمانگران. مترجم: لادن فتی. تهران: انتشارات دانژه
- لیهی، رابرت؛ هولند، استفان و مک‌کین، لاتا (۱۳۹۵). مداخلات و طرح‌های درمانی برای افسردگی و اختلال‌های اضطرابی. مترجم: مهدی اکبری، مسعود چینی فروشان. تهران: انتشارات ارجمند
- موتابی فرشته، فتی لادن. (۱۳۹۰). راه و رسم درمانگری در نظریه شناختی-رفتاری. تهران: انتشارات دانژه.
- هاوتون، کک، سالکوس کیس، کک. (جلد اول و دوم). رفتار درمانی شناختی - راهنمای کاربردی در درمان اختلالهای روانی. ترجمه حبیب الله قاسم زاده. (۱۳۸۳). تهران: انتشارات ارجمند.

- Antony M, Barlow D. (2002). Handbook of assessment and treatment planning for psychological disorders. Guilford Press.
- Barlow D. (2008). Clinical Handbook of Psychological Disorders A Step-By-Step Treatment Manual. Guilford Press.
- Beck J. (2005). Cognitive therapy for challenging problems: what to do when the basics don't work. Guilford Press.
- Bennett–Levy J. et.al. (2004). Oxford Guide to Behavioural Experiments in Cognitive Therapy. Oxford University Press.
- Clark, D., Beck, A. (2011). Cognitive Therapy of Anxiety Disorders Science and Practice. The Guilford Press: New York
- Cully, J.A., Teten, A.L. (2008). A Therapist's Guide to Brief Cognitive Behavioral Therapy. Department of Veterans Affairs South Central MIRECC: Houston.
- Dobson K. (2010). Handbook of cognitive-behavioral therapies. Guilford Press.
- Farmer, Richard F. & Alexander L. Chapman. (2016). Behavioral interventions in cognitive behavior therapy: practical guidance for putting theory into action. American Psychological Association.
- Leahy, R.L., Holland, S.J.F., McGinn, L.K. (2011). Treatment Plans and Interventions for Depression and Anxiety Disorders, Second Edition. The Guilford Press: New York.
- Persons J. (2008). The Case Formulation Approach to Cognitive-Behavior Therapy. The Guilford Press.
- Simoris, G., Hofmann, S.G. (2013). CBT For Anxiety Disorders: A Practitioner Book. Wiley-Blackwell: Hoboken, New Jersey.
- Tolin, D.F. (2016). Doing CBT: A Comprehensive Guide to Working with Behaviors, Thoughts, and Emotions. The Guilford Press: New York.

عنوان درس به فارسی:		مداخلات معنوی و دینی	
عنوان درس به انگلیسی:		Spiritual and Religious Interventions	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	ندارد	
☐ عملی	☒ تخصصی		
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲
	☐ رساله / پایان‌نامه		۴۸
		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان... .....

هدف کلی:

شناخت درمانگری دینی / معنوی.

کسب توانایی برای طراحی برنامه‌های درمانی با استفاده از مفاهیم دینی.

کسب توانمندی بکارگیری این فنون برای مراجعان

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات، مفاهیم و تاریخچه درمانهای معنوی و دینی، تعریف معنویت، معنویت و مذهب، تمایز معنویت‌درمانگری و حوزه‌های مربوطه، تعامل معنویت با سایر حوزه‌های درمانی
- تاریخچه بکارگیری معنویت در روان‌درمانگری و مشاوره
- نظریه‌های دینی و معنوی در روانشناسی بالینی و درمان
- منطق بکارگیری معنویت و دین در روان‌درمانگری
- زمینه‌های اسلامی در معنویت‌درمانگری
- روش‌شناسی مطالعه روانشناختی معنویت و دین
- سنجش و پژوهش بالینی در زمینه معنویت و دین
- آسیب‌شناسی و تشخیص اختلالات روانی-معنوی
- تبیین‌های معنوی / دینی برای سلامت و اختلال روانشناختی
- تحول روانی-معنوی و عوامل و موانع آن
- مکانیزم‌های درمانگرانه دین و معنویت
- اصول مشاوره و درمان معنوی
- انواع روشها و فنون در معنویت‌درمانگری: مهرورزی (شفقت‌درمانی، درمان مبتنی بر بخشش، درمان یک پارچه معنوی پارگامنت، درمان الهی ریچاردز و برجین، درمان چند بعدی معنوی، توحید درمانی و...)
- فرایند درمان معنوی / دینی
- چشم‌انداز آینده از معنویت‌درمانگری در روان‌درمانگری
- واحد عملی:
- دانشجو درمانگری معنوی دینی را برای یک فرد دارای نشانه‌های اختلال روانی تحت نظر استاد راهنما اجرا نموده و گزارش نماید.

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی: .....
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☐
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☐
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒
	روش سخنرانی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☒
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒
آزمایشگاه روان‌شناسی ☒	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فرافکن ☐
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی ☐

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- پارگامنت (۱۳۹۹/۲۰۱۱). روان‌مانگری یکپارچه معنوی، ترجمه ظهیرالدین و همکاران، انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- جان بزرگی مسعود و کوئیک، هارولد (زیر چاپ). درمان‌های شناختی رفتاری معنوی - مذهبی، انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- جان بزرگی، مسعود (۱۳۹۵). اصول و فنون مشاوره و روان‌مانگری با رویکرد اسلامی. انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- جان بزرگی، مسعود (۱۳۹۸). روان‌مانگری چند بعدی معنوی: یک رویکرد خدا سو. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- خدا بخشی، کیمیا، محمدی، نوراله (۱۳۹۴)، روان‌درمانی معنوی با رویکرد عرفان اسلامی. تهران: آرنه.
- خدایاری فرد، محمد؛ اکبری زردخانه، سعید؛ غباری بناب، باقر؛ شکوهی یکتا، محسن؛ افروز، غلامعلی؛ فقیهی، علی-نقی؛ طهماسب کاظمی، بهروز و زندگی، سعید (۱۳۹۵). اثربخشی برنامه‌ی تعاملی مهارت‌های زندگی مبتنی بر آموزه‌های دینی بر دینداری دانشجویان: مطالعه‌ی مقدماتی. پژوهشنامه روانشناسی اسلامی، ۲(۱)، ۹-۳۱.
- خدایاری فرد، محمد؛ منصور، احمد؛ بشارت، محمدعلی و غلامعلی لوسانی، مسعود (۱۳۹۶). درمان‌های یکپارچه شده دینی-معنوی و اختلال اضطراب فراگیر. مجله تحقیقات علوم رفتاری، ۱۵(۱)، ۱۲۶-۱۳۴
- دونالدوف واکر و ویلیام ل. هاثوی (۱۳۹۵). مداخلات معنوی در روان‌درمانی کودک و نوجوان. ترجمه محمدی، محمدرضا، سلیمان، مریم و آقامحمدی، سوده. تهران: ارجمند.
- صادقی، علی سرشت (۱۳۹۸)، تدوین مداخلات روان‌شناختی (مراحل و شیوه تدوین)، قم: انتشارات دارالحدیث
- میرمهدی، سیدرضا، صفاری نیا، مجید، شریفی، احسان (۱۳۹۳). معنویت درمانی و رویکرد روانشناسی مثبت‌نگر. تهران: آوای نور.
- ویلیام وست (---). روان‌درمانی و معنویت، ترجمه شهیدی، شهریار و شیرافکن، علی، ۱۳۹۷، انتشارات رشد.

- Al-Karam, C. Y. (Ed.). (2018). Islamically integrated psychotherapy: Uniting faith and professional practice (Vol. 3). Templeton Foundation Press.
- Ferrel, B. R. (2015). Spiritual, Religious, and Cultural Aspects of Care, England, U.K: Oxford University.
- Hosseini, L. Lotfi-Kashani, F. Akbari, s. Akbari, M.E. Sarafraz, Mehr, S. (2016) The Islamic Perspective of Spiritual Intervention Effectiveness on Bio-Psychological Health Displayed by Gene Expression in Breast Cancer Patients, Iranian journal of cancer prevention. 9 (2): 6360.
- Loue, S. (2017). Handbook of Religion and Spirituality in Social Work Practice and Research, New York: Springer.
- Pargament, K. I. & H. G. Koenig (2011), Spiritually Integrated Psychotherapy, Gulford.

- Keshavarzi, H., Khan, F., Ali, B., & Awaad, R. Applying Islamic Principles to Clinical Mental Health Care.2020
- O’Leary, M. (2007). Spiritual Intervention for Recovery in Treatment (SPIRIT), USA: Fielding Graduate University.
- Richards, P. Scott & Allen E. Bergin (2005), A Spiritual Strategy for Counseling and Psychotherapy (2nd ed.), Washington DC, US: American Psychological Association.
- Ray, K. L. (2014). Spiritual Intervention: Powerful Inside for Breakthrough Prayers, USA: Charisma, House.
- Sperry, L. (2012). Spirituality in Clinical Practice: Theory and Practice of Spiritually Oriented Psychotherapy, New York, NY, Routledge
- Walker, D., Hathaway, W. L. (2013). Spiritual Interventions in Child and Adolescent Psychotherapy. American Psychological Association.

عنوان درس به فارسی:		تحلیل و نقد نظریه های نوین در روان شناسی بالینی	
عنوان درس به انگلیسی:		Analysis and Critique of New Theories in Clinical Psychology	
نوع درس و واحد			
نظری ☒	پایه ☐	ندارد	دروس پیش نیاز:
عملی ☐	تخصصی ☒	ندارد	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ☐	اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

آشنایی با چالش‌های معاصر و جهت‌گیری‌های نوین در روان‌درمانی با تأکید بر درمان‌های نسل سوم نگاه منتقدانه به نظریه بنیادی، شواهد تجربی و اثربخشی درمان (پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- درمان‌های مبتنی بر ذهن آگاهی و پذیرش (نظریه بنیادین، شواهد تجربی، مؤلفه‌ها و میانجی‌های تغییر، کاربرد بالینی و جهت‌گیری‌های آینده)
  - درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد
  - درمان متمرکز بر شفقت
  - رویارویی در بافت تجربی: رویکردهای تصویری و واقعی
  - کاربرد رویارویی و نظریه‌ی پردازش هیجانی در افسردگی: شناخت درمانی مبتنی بر رویارویی
  - ایجاد تغییر از طریق تمرکز بر عاطفه: درمان عاطفه‌هراسی
  - استفاده از تصویرسازی ذهنی برای تماس با هیجان‌ها و تغییر طرحواره‌ها و باورهای ناسازگار
  - بازسازی تصویرسازی ذهنی برای اختلالات شخصیت: التیام طرح‌واره‌های ناسازگارانه‌ی اولیه
  - بازسازی تصویر ذهنی برای اختلال استرس پس از آسیب
  - تمرین‌های تجربی و بازسازی تصویر ذهنی در اختلال اضطراب اجتماعی: دیدگاه‌های جدید
  - رویکردهای متمرکز بر هیجان: شناسایی و افزایش هیجان در جلسه به‌عنوان گامی در جهت تغییر
  - یکپارچه‌سازی درمان هیجان‌مدار با درمان شناختی رفتاری
  - کار با ذهنیت‌ها در طرح‌واره درمانی
  - طرح‌واره درمانی هیجانی
  - درمان مبتنی بر تنظیم هیجان: رویکردی تجربی به اضطراب مزمن و افسردگی عودکننده
  - درمان فراشناختی
  - کار با فرایندهای بین‌فردی: استفاده از واکنش‌های هیجانی مراجع و درمانگر به‌همدیگر به‌عنوان وسیله‌ای برای تغییر تکنیک‌های رابطه‌ای در بافت درمان شناختی-رفتاری
  - افزودن تمرکز بین‌فردی - تجربی به درمان شناختی رفتاری برای اختلال اضطراب فراگیر
- روان‌درمانی تحلیلی کارکردی: استفاده از آگاهی، شجاعت، عشق و رفتارگرایی برای ایجاد تغییر

***

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی:	درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی .....
■ روش مغزحور	■ ارزشیابی تکوینی
■ روش مبتنی بر فراشناخت	■ ارزشیابی میان‌ترم
■ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی پایان‌ترم
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
■ روش محاکم قضایی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش بحث گروهی	■ روش سخنرانی
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
■ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
□ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	■ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
■ آزمونهای فرافکن	□ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
□ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آدریان، ولز. (۲۰۰۹). درمان فراشناختی اضطراب و افسردگی. ترجمه شهرام محمدخانی (۱۳۹۶). (چاپ ششم). تهران، انتشارات ابن سینا

پاور، مایک. (۲۰۱۰). شناخت درمانی هیجان‌مدار. ترجمه شهرام محمدخانی و محمد درهرج (۱۳۹۲). انتشارات ابن سینا.
 توما، سی. ناتان و مک‌کی، دین. (۲۰۱۵). پرداختن به هیجان در درمان شناختی- رفتاری: فنون کاربردی برای بالینگران.
 ترجمه دکتر شهرام محمدخانی، امیر اعتمادی، مالک بسطامی، محمد خالقی، زهرا گلی و الیاس اکبری، ۱۳۹۵. انتشارات ارجمند.
 جان بزرگی، مسعود و غروی، سید محمد (۱۳۹۵). نظریه‌های نوین روان‌درمانگری و مشاوره. انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

فلکسمن پ. ا، بلک لج ج. ت، باند ف. و. (۰). درمان مبتنی بر پذیرش و پای بندی. ترجمه: مصلح میرزایی، سامان نونهال (۱۳۹۳). تهران: انتشارات ارجمند.

کابانیس، د؛ چری، س؛ داگلاس، ک. ج. و شوارتز، آ. (۲۰۱۱). روان‌درمانی تحلیلی: راهنمای بالینی. مترجم بابک روشنایی مقدم، و مهرناز میرنوش. (۱۳۹۴). ارجمند: تهران.

لینهان مارشا. (۰). راهنمای اجرای رفتاردرمانی دیالکتیکی اختلال شخصیت مرزی. ترجمه خدیجه علوی (۱۳۹۲). تهران: انتشارات ارجمند.

محمدخانی، پروانه، حمید خانی‌پور (۱۳۹۱). درمان‌های مبتنی بر حضور ذهن (به همراه راهنمای عملی درمان شناختی مبتنی بر حضور ذهن برای پیش‌گیری از عود افسردگی). تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

محمدی، ابوالفضل (۱۳۹۳). مقدمه‌ای بر درمان فراتشخیصی برای اختلال‌های هیجانی. تهران: انتشارات ارجمند

هافمن، استفان (۲۰۱۶). هیجان در درمان: از علم تا عمل. (ترجمه دکتر شهرام محمدخانی و محمد خالقی، ۱۳۹۶). انتشارات ابن سینا.

- Barlow, D.H., Ellard, K.K., Fairholme, C.P., Farchione, T.J., Boisseau, C.L., Allen, L.B., & Ehrenreich-May, J. (2011). *The Unified Protocol for Transdiagnostic Treatment of Emotional Disorders: Client Workbook*, New York: Oxford University Press.
- Beyond the DSM : toward a process-based alternative for diagnosis and mental health treatment / [edited by] Steven C. Hayes, Stefan G. Hofmann. 2020
- Fenichel, O. (2005). *The psychoanalytic theory of neuroses*. Routledge, London.
- Greenberg, L. S. (2010). *Emotion- focused therapy: Theories of psychotherapy*. American Psychological Association: Washington, DC.
- Gross JJ, editor. *Handbook of emotion regulation*. New York: Guilford Press; 2007.
- Hayes, S.C., Follette, V. M., Linehan, M. M (2004). *Mindfulness and Acceptance Expanding the Cognitive-Behavioral Tradition*. Guildford Press
- Kashdan, T. B., Ciarrochi, J (2013). *Mindfulness, Acceptance, and Positive Psychology*. Context Press.
- Leichsenring, F., Salzer, S (2014). *A Unified Protocol for the Transdiagnostic Psychodynamic Treatment of Anxiety Disorders: An Evidence-Based Approach*. *Psychotherapy*. Vol 51, NO. 2, 224-245.
- Pollak, S. M., Pedulla, T., Siegel, R. D (2014). *Sitting Together Essential Skills for Mindfulness-Based Psychotherapy*, Guilford Press.
- Watson, J., Goldman, R., & Greenberg, L.S. (2007). *Case studies in emotion- focused treatment of depression: A comparison of good and poor outcome*. American Psychological Association: Washington, DC.

عنوان درس به فارسی:		کارورزی بالینی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Clinical Internship 1	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☒ عملی	☐ تخصصی		
☐ نظری-عملی	☐ اختیاری	۳/۵	تعداد واحد:
☒ کارورزی		۴۵۰	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان.. .....

هدف کلی:

دانشجویان در پایان دوره کارورزی (۱) خواهند توانست در مورد مراجعین سرپایی:

ارتباط درمانی با مراجعین کودک و بزرگسال برقرار کنند.

ارزیابی روانشناختی جامعی به عمل آورند.

با استفاده از اطلاعات حاصل از ارزیابی مفهوم پردازش جامعی به عمل آورند.

مداخلات روانشناختی را به شیوه‌ای موثر و با صلاحیت بالینی اجرا کنند.

از نظریه‌ها و یافته‌های پژوهشی برای مداخلات بالینی استفاده کنند.

استانداردهای اخلاقی را در بالاترین سطح رعایت کنند.

دانشجویان در این دوره لازم است که فعالیت‌های بالینی زیر را انجام دهند:

ارزیابی روانشناختی جامع را برای حداقل یک بیمار بزرگسال سرپایی به عمل آورند. این ارزیابی شامل انجام مصاحبه

تشخیصی؛ انتخاب اجرا نمره گذاری و تفسیر مجموعه تست؛ و نگارش گزارش ارزیابی می‌باشد.

ارزیابی روانشناختی جامع را برای حداقل یک بیمار کودک سرپایی به عمل آورند. این ارزیابی شامل انجام مصاحبه

تشخیصی؛ انتخاب، اجرا، نمره گذاری و تفسیر مجموعه تست؛ و نگارش گزارش ارزیابی می‌باشد.

بر اساس اطلاعات ارزیابی، مفهوم پردازش مبتنی بر یک رویکرد درمانی را برای حداقل یک بیمار به عمل آورند.

جلسات درمانی براساس یک رویکرد مبتنی بر شواهد را برای حداقل یک بیمار بزرگسال مشاهده کنند. این مداخله

درمانی باید توسط یکی از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه یا دانشجویان سال‌های بالاتر انجام شود.

مداخله درمانی براساس یک رویکرد مبتنی بر شواهد را برای حداقل یک بیمار بزرگسال انجام دهند. این مداخله درمانی

باید تحت نظارت بالینی یکی از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه انجام شود.

جلسات درمانی براساس یک رویکرد مبتنی بر شواهد را برای حداقل یک بیمار کودک مشاهده کنند. این مداخله درمانی

باید توسط یکی از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه یا دانشجویان سال‌های بالاتر انجام شود.

مداخله درمانی براساس یک رویکرد مبتنی بر شواهد را برای حداقل یک بیمار کودک انجام دهند. این مداخله درمانی

باید تحت نظارت بالینی یکی از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه انجام شود.

جلسات زوج درمانی را برای حداقل یک زوج مشاهده کنند. این درمان باید توسط یکی از اعضای هیئت علمی بالینی

دانشگاه یا دانشجویان سال‌های بالاتر انجام شود.

زوج درمانی را برای حداقل برای زوج انجام دهند. این باید تحت نظارت بالینی یکی از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه انجام شود.

در جلسات گروه‌درمانی برای مراجعان شرکت کرده و بنا بر صلاح‌دید سوپروایزر بالینی برخی از جلسات را هدایت کنند. گزارش درمان و پرونده بیمار را برای تمام مداخلات فوق تنظیم کنند.

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس	
درصد نمره فعالیتهای کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی:	
ارزشیابی تکوینی	تدریس مسأله‌مدار	روش مغزمحور
ارزشیابی میان‌ترم	بدیعه‌پردازی و استعاره	روش مبتنی بر فراشناخت
ارزشیابی پایان‌ترم	تدریس آزمایشگاهی	الگوهای همیاری
ارزشیابی تکالیف عملی	الگوی استقرایی	الگوهای ساختن‌گرایی
ارزشیابی سایر موارد	تدریس آمیخته	روش محاکم قضایی
	روش سخنرانی	روش بحث گروهی
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه		
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر	نرم‌افزارهای آموزشی	
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	
آزمایشگاه روان‌شناسی	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده	آزمونهای فرافکن	
سایر موارد (لطفاً بنویسید)	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	

****

عنوان درس به فارسی:		کارورزی بالینی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Clinical Internship 2	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☒ عملی	☐ تخصصی		
☐ نظری-عملی	☐ اختیاری	در طول یک ترم تحصیلی	
	☒ کارورزی		
تعداد واحد:		۳/۵	
تعداد ساعت:		۴۵۰	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: کلینیک یا بیمارستان..........
هدف کلی:

دانشجویان در پایان دوره کارورزی (۲) خواهند توانست در مورد مراجعین بستری:

ارتباط درمانی با مراجعان کودک و بزرگسال برقرار کنند.

ارزیابی روانشناختی جامعی به عمل آورند.

با استفاده از اطلاعات حاصل از ارزیابی مفهوم پردازی جامعی به عمل آورند.

مداخلات روانشناختی را به شیوه‌ای موثر و با صلاحیت بالینی اجرا کنند.

از نظریه‌ها و یافته‌های پژوهشی برای مداخلات بالینی استفاده کنند.

استانداردهای اخلاقی را در بالاترین سطح رعایت کنند.

دانشجویان در این دوره لازم است که فعالیت‌های بالینی زیر را در بیمارستان روانپزشکی انجام دهند:

ارزیابی روانشناختی جامع را برای حداقل یک بیمار بزرگسال بستری به عمل آورند. این ارزیابی شامل انجام مصاحبه

تشخیصی؛ انتخاب اجرا نمره گذاری و تفسیر مجموعه تست؛ و نگارش گزارش ارزیابی می‌باشد.

ارزیابی روانشناختی جامع را برای حداقل یک بیمار کودک بستری به عمل آورند. این ارزیابی شامل انجام مصاحبه

تشخیصی؛ انتخاب اجرا نمره گذاری و تفسیر مجموعه تست؛ و نگارش گزارش ارزیابی می‌باشد.

بر اساس اطلاعات ارزیابی مفهوم پردازی مبتنی بر یک رویکرد درمانی را برای حداقل یک بیمار بستری به عمل آورند.

مداخلات درمانی را برای حداقل یک بیمار بزرگسال بستری انجام دهند. این مداخله درمانی باید تحت نظارت بالینی یکی

از اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه انجام شود.

مداخلات درمانی را برای حداقل یک بیمار کودک انجام دهند. این مداخله درمانی باید تحت نظارت بالینی یکی از

اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه انجام شود.

در جلسات گروه‌درمانی برای بیماران بستری شرکت کرده و بنا بر صلاحدید سوپروایزر بالینی برخی از جلسات را هدایت

کنند.

گزارش درمان و پرونده بیمار را برای تمام مداخلات فوق تنظیم کنند.

در جلسات راند بیمارستان شرکت کنند.

***

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی

روش‌های پیشنهادی :		درصد نمره فعالیت‌های کلاسی:	درصد نمره پایانی .....
☒ روش مغز محور	☒ تدریس مسأله‌مدار	☒ ارزشیابی تکوینی	
☐ روش مبتنی بر فراشناخت	☐ بدیعه‌پردازی و استعاره	☒ ارزشیابی میان‌ترم	
☒ الگوهای همیاری	☒ تدریس آزمایشگاهی	☒ ارزشیابی پایان‌ترم	
☒ الگوهای ساختن‌گرایی	☐ الگوی استقرایی	☒ ارزشیابی تکالیف عملی	
☐ روش محاکم قضایی	☒ تدریس آمیخته	☐ ارزشیابی سایر موارد	
☒ روش بحث گروهی	☐ روش سخنرانی		
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه			
☒ نرم‌افزارهای آموزشی	☒ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر		
☒ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	☒ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری		
☒ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	☒ آزمایشگاه روان‌شناسی		
☒ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	☒ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره		
☐ آزمونهای فرافکن	☐ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده		
☒ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	☐ سایر موارد (لطفاً بنویسید)		

*****

عنوان درس به فارسی:		ارزیابی و توانبخشی (عصب - روان شناختی)	
عنوان درس به انگلیسی:		Evaluation and Rehabilitation (Neuro-psychological)	
نوع درس و واحد		ندارد	
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی		
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲
رساله / پایان‌نامه	☐	۳۲+۱۶	۴۸
		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان... ....

هدف کلی:

شناخت دقیق و علمی سازوکارهای عصب شناختی رفتار و بازبینی بنیادهای زیستی -عصبی در کنشهای بهنجار و نابهنجار روانی. کسب قابلیت برای ارزیابی های عصب روان شناسی بالینی.

کسب اطلاعات و قابلیت برای طراحی مطالعات ناب، تولید علم و توسعه مداخلات درمانی (پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مفاهیم و کلیات

- پارادایمهای نظری و پژوهشی در عصب روانشناسی

- تکنیکها و راهبردهای ارزیابی عصب روانشناسی

- تحول ظرفیتهای عصب روانشناختی در گستره عمر

- تکامل و انعطاف پذیری عصبی

- کنشوری هشیار و غیرهشیار مغز

- مدل‌های عصبی رفتار

- عدم تقارن نیمکره‌های مغزی در کنش های شناختی و هیجانی

- اختلالات زوال آفرین مغزی

- اختلالات شایع عصب شناختی

- تبیینهای عصبی - شناختی اختلالات روانی

- تبیینهای عصبی - هیجانی اختلالات روانی

- تفاوت‌های فردی عصب روانشناختی

- مداخلات عصب روانشناختی و راهبردها

- توانبخشی نقایص اجرایی، حافظه و توجه

- توانبخشی اختلالات زبان

- توانبخشی اختلالات هیجانی پس از آسیب مغزی

- توانبخشی کودکان دارای نقایص شناختی

- استفاده از TDMS؛ RTMS و نوروفیدبک جهت درمان و توانبخشی افراد .

واحد عملی :

دانشجو با توجه به اصول و روش های توانبخشی فرا گرفته شده ، تحت نظر استاد راهنما روش ها را برای یک فرد نیازمند توانبخشی بکار بسته و گزارش نماید.

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس	
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی:	
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒	روش مغز محور ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☐	روش مبتنی بر فراشناخت ☒
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☒	الگوهای همیاری ☒
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☐	الگوهای ساختن‌گرایی ☒
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒	روش محاکم قضایی ☐
	روش سخنرانی ☐	روش بحث گروهی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه		
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☒	
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒	
آزمایشگاه روان‌شناسی ☒	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒	
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒	
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☒	آزمونهای فرافکن ☒	
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین سازمانی ☐	

****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Andrewes, D., G. (2016). Neuropsychology: from theory to practice, New York
- Bowden, S., C. (2017). Neuropsychological assessment in the age of
- Ellis, A., W. & Young, A. (2014). Human cognitive neuropsychology, USA:
- Maskill, L. (2017). Neuropsychology for occupational therapists, USA:
- Morgan, J. E., & Richer, J. H. (2018). Textbook of Clinical
- Tuokko, H. & Smart, C. M. (2018). Neuropsychology of cognitive decline: a developmental approach to assessment and intervention, New York: evidence-based practice: diagnostic and treatment evaluations, New York: John Wiley & Sons Inc.

عنوان درس به فارسی:		درمان های دارویی - جسمانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Pharmacological-Physical Treatments	
دروس پیش نیاز:	ارزیابی و توانبخشی نوروسایکولوژیک (عصب - روان شناختی)	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان... .....

هدف کلی:

شناخت دانشجویان از داروهای روان گردان و کاربردهای بالینی آنها

شناخت تداخلات دارویی و عوارض عمده آنها

شناخت پژوهش‌های تازه در حیطه روان‌دارودرمانی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اصول اساسی داروشناسی روانی (توضیح اصطلاحاتی چون فارماکودینامیک، قدرت و اثربخشی، نیمه عمر، شاخص درمانی و ...)
  - کاربرد داروهای روانی (زمان مناسب، محدودیتها و موارد و دلایل توصیه)
  - معرفی داروهای روانی در گروه‌های زیر: (کاربرد بالینی آنها، عوارض دارویی مهم، تداخلات مهم و...)
  - داروهای ضد اضطراب و خواب‌آور
  - داروهای ضد جنون (سنتی و آتپیک)
  - اختلالات حرکتی ناشی از دارو
  - داروهای ضد افسردگی (مهارکننده‌های انتخابی بازجذب سروتونین، مهارکننده‌های مونو آمین اکسیداز، داروهای سه حلقه‌ای و چهار حلقه‌ای و سایر ضد افسردگی‌ها مانند ونلافاکسین، بوپروپیون، نفازودون و...)
  - داروهای تنظیم کننده خلق و ضد تشنج
  - داروهای سمپاتومیمتیک
  - الکتروشوک درمانی
  - داروهای مربوط به سوء مصرف مواد (الکل، مواد شبه افیونی و...)
  - داروهای مربوط به دمانس
  - توضیح تست‌های آزمایشگاهی مهم و اصطلاحات مهم در این زمینه (مانند تست فرونشانی با دگزامتازون، مصاحبه به کمک دارو، شمارش کامل گلبول‌های خون، تست‌های اعمال کبدی و ...)
  - تصویربرداری مغزی
  - ارائه گزارشی از پژوهش‌های تازه (داروهای جدید، محصولات گیاهی، شیوه‌های غیرتهاجمی مداخله در مغز و ...)
- عوارض دارو و راهکارهای ایجاد پذیرش در بیماران

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس	
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی:	
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒	روش مغزمحور ☐
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☐	روش مبتنی بر فراشناخت ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☒	الگوهای همیاری ☐
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☐	الگوهای ساختن‌گرایی ☒
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒	روش محاکم قضایی ☐
	روش سخنرانی ☒	روش بحث گروهی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه		
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☐	
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒	
آزمایشگاه روان‌شناسی ☒	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒	
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒	
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فرافکن ☐	
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی ☐	

****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- کاپلان و سادوک (.). خلاصه روانپزشکی ، فصل درمان‌های دارویی، ترجمه فرزین رضاعی (.)، تهران: انتشارات ارجمند.
- پورافکاری، نصرت‌اله (.). فرهنگ جامع روانشناسی/روانپزشکی. دو جلد، انتشارات فرهنگ معاصر.
- Presto, J, Oneal, J, and Talaga, M. (2013): Handbook Of Clinical Psychopharmacology For Therapists. Sixth Ed, New Harbinger Publications Inc.

عنوان درس به فارسی:		مداخلات روان‌شناختی برای اعتیاد	
عنوان درس به انگلیسی:		Psychological Interventions for Addiction	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت:
		۲	۴۸

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان... هدف کلی:

شناخت مفهوم اعتیاد، رفتارهای اعتیاد آور و عوامل سبب شناسی آن

شناخت انواع مواد اعتیاد آور و طبقه بندی آنها

تسلط بر راهبردهای پیشگیری از اعتیاد و درمان آن .

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

تعریف مفاهیم (ماده، سوء مصرف، وابستگی، رفتار اعتیادی، رفتار پرخطر و...)

انواع رفتار اعتیادی بر اساس DSM-5 و انواع نظام‌های طبقه‌بندی مواد اعتیاد آور

سبب شناسی/عوامل خطر و حفاظتی در برابر اعتیاد

مدل‌های اعتیاد و رفتار اعتیادی

سنجش و تشخیص اعتیاد و رفتارهای اعتیادی

مصاحبه

مشاهده رفتاری

ابزار فیزیولوژیایی و روان سنجی

تشخیص و مراحل تغییر

رفتار اعتیادی و اختلالات همراه

اختلالات وابسته به مواد به تفکیک نوع ماده مصرفی

همبودی اختلالات روانی و اعتیاد

رفتارهای پرخطر جنسی، اچ‌آی‌وی/ایدز و رفتارهای اعتیادی

موضوعات خانوادگی و روابط زوجین، هم‌وابستگی و نقش آن در شکل‌گیری اعتیاد زوجین

خشونت خانوادگی و بی‌خانمانی

راهبردهای و انواع پیشگیری از رفتارهای اعتیادی

چارچوب‌های نظریه‌شناختی و فرهنگی

راهبردهای پیشگیری به تفکیک گروه‌های در معرض خطر: سنی/خانوادگی/شغلی/اجتماعی

فرایند درمان اعتیاد

آشنایی با مفهوم پروتکل درمان در رفتارهای اعتیادی

آشنایی با درمان‌های دارویی و پروتکل‌های رایج در دنیا و ایران

آشنایی با درمان‌های غیر داروی و مداخله‌های درمانی: پروتکل‌های درمان فردی-گروه درمانی-خانواده درمانی-چرخه تغییر/مصاحبه انگیزشی

گروه‌های خودیاری و مداخله در بحران

موضوعات مرتبط به مشاوره و درمان اختلالات همراه مثل اچ‌آی‌وی/ایدز، رفتارهای جنسی پرخطر، سایر اختلالات همراه و رفتارهایی همچون خود ارضائی .

شناخت قومیت‌ها در ایران و راهبردهای پیشگیری و درمانی و مداخله حساس به فرهنگ

کاهش آسیب در رفتارهای اعتیادی متناسب با قومیت‌ها و فرهنگ در ایران

پیشگیری از عود با در نظر گرفتن قومیت‌ها و فرهنگ در ایران

رویکردهای مشاوره

مدل‌ها و راهبردهای پیشگیری از عود

آشنایی با منابع و مراجع علمی شناخت رفتارهای اعتیادی در ایران و دنیا

واحد عملی:

دانشجو تحت نظارت استاد راهنما به ارزیابی و درمان دو بیمار معتاد مبادرت ورزیده و گزارش نماید .

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی: .....
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☒
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☐
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒
	روش سخنرانی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☒
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒
آزمایشگاه روان‌شناسی ☒	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فراقکن ☒
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی ☒

*****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

کارول، کاتلین. (۱۹۹۸). راهنمای عملی درمان شناختی- رفتاری سوء مصرف مواد. ترجمه عباس بخشی پور و شهرام محمدخانی (۱۳۸۲).

کوئیمسیدز، کریستوس؛ رینولدز، مارتینا؛ دراموند، کولین؛ تاریر، نیکولاس. (۲۰۰۶). درمان شناختی رفتاری اعتیاد. ترجمه شهرام محمدخانی، قدرت عابدی (۱۳۹۲). انتشارات دانژه.

محمدخانی، شهرام و نوری، ربابه. (۱۳۹۱). پیشگیری اولیه از اعتیاد با تمرکز بر خانواده. ستاد مبارزه با مواد مخدر.

محمدخانی، شهرام. (۱۳۹۱). پیشگیری اولیه از اعتیاد با تمرکز بر مدرسه. ستاد مبارزه با مواد مخدر. هران، انتشارات اسپند هنر.

André Luiz Monezi Andrade, Denise De Micheli (2016). Innovations in the Treatment of Substance Addiction-Springer International Publishing. Springer International Publishing Switzerland

Bellack, Alan S. (2007). Behavioral treatment for substance abuse in people with serious and persistent mental illness: a handbook for mental health professionals. Routledge

Don Ross. (2010). what is addiction? Massachusetts Institute of Technology

GEORGE F. KOOB& MICHEL LE MOAL. (2006). the Neurobiology of Addiction.

Academic Press

Kenneth Paul Rosenberg, Laura Curtiss Feder. (2014). Behavioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment. Academic Press.

Kenneth Paul Rosenberg, Laura Curtiss Feder. (2014). Behavioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment. Academic Press

Peter M. Miller. (2009). Evidence-Based Addiction Treatment. Academic Press

Robert L. Smith. (2015). Treatment Strategies for Substance and Process Addictions. American Counseling Association.

William R. Miller and Stephen Rollnick. (2013). Motivational interviewing: helping people change. The Guilford Press.

عنوان درس به فارسی:		نقد و بررسی نظریه‌های تحولی انسان	
عنوان درس به انگلیسی:		Critique of Human Developmental Theories	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		-	دروس هم‌نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

نقد و بررسی نظام‌های تحولی در دوره‌های مختلف و تسلط بر گستره تحول، مبانی، مفاهیم پایه، مفاهیم تحولی بومی، روش‌شناسی و پارادیم‌های موجود تحول در گستره زندگی با تأکید بر آسیب‌شناسی روانی تحولی از طریق مطالعه و بررسی مرزهای دانش، مشاهده، آزمایش و بازآزمایی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- نقد و بررسی نظام‌های تحولی بوم‌شناختی (مانند نظریه برونفنبرنر، نظریه گیسون)
- نقد و بررسی نظام‌های تحولی تکاملی و کردارشناسی (مانند نظریه دلبستگی)
- نقد و بررسی نظام‌های تحولی بافت‌گرا (مانند نظریه بافت‌گرایی ریچارد . ام . لرنر، نظریه ویگوتسکی)
- نقد و بررسی نظام‌های در حال ظهور و خرده‌نظریه‌های معاصر (مانند نظریه نظریه، نظریه نظام‌های پویا)
- بازتعریف تحول، گستره تحول، مبانی تحول، مفاهیم پایه، مفاهیم تحولی بومی، آسیب‌شناسی روانی تحولی در گستره عمر
- مفاهیم، قلمرو، اصول و عوامل مؤثر بر تحول در منابع اسلامی
- تحول روانی معنوی - دینی
- ارتباط تحول و آسیب‌شناسی تحولی
- محرومیت‌های اولیه و آسیب‌شناسی تحولی
- ارتباط فرهنگ، خانواده، گروه‌های دوستی و آسیب‌شناسی تحولی
- ارتباط عوامل زیستی و ژنتیکی و آسیب‌شناسی تحولی
- آسیب‌شناسی تحولی اضطراب، افسردگی، وسواس بی‌اختیاری
- تحول رفتارهای ضد اجتماعی
- DSM 5 و آینده تحقیقات آسیب‌شناسی تحولی
- تسلط بر روش‌های مطالعه و تحقیق در تحول

تکالیف عملکردی:

- تکلیف عملکردی ۱: ارائه گزارشی به کلاس از آخرین یافته‌های پژوهشی در یک از حوزه‌های آسیب‌شناسی تحولی، اجتماعی (فرهنگی)، هیجانی، معنوی، شناختی و جسمانی و شناسایی مسائل حل‌نشده در آن زمینه
- تکلیف عملکردی ۲: ارائه گزارشی به کلاس از نقد عالمانه خود از یکی از نظریات یا موضوعات روان‌شناسی تحولی

تکلیف عملکردی ۳: ارائه گزارشی به کلاس از مطالعات بوم‌شناختی تحولی خود در رابطه با یکی از حوزه‌های آسیب‌شناسی تحولی، اجتماعی (فرهنگی)، هیجانی، معنوی، شناختی و جسمانی

***

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی:	
☒ روش مغزحور ☐ روش مبتنی بر فراشناخت ☒ الگوهای همپاری ☒ الگوهای ساختن‌گرایی ☐ روش محاکم قضایی ☒ روش بحث گروهی	☒ ارزشیابی تکوینی ☒ ارزشیابی میان‌ترم ☒ ارزشیابی پایان‌ترم ☒ ارزشیابی تکالیف عملی ☐ ارزشیابی سایر موارد
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
☒ نرم‌افزارهای آموزشی ☐ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒ آزمونهای روان‌شناختی مداخله - کاغذی ☐ آزمونهای فرافکن ☐ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	☒ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☐ آزمایشگاه روان‌شناسی ☒ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☐ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ساجدی، ابوالفضل، آقاتهرانی، مرتضی، بی‌ریا، ناصر، حقانی، ابوالحسن، شاملی، عباس، رهنما، سیداحمد، مصباح‌علی و زارعان، محمدجواد (۱۳۸۵). روان‌شناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، تهران: انتشارات سمت.
- پریخ دادستان (۱۳۹۳)، گزیده‌ای از بزرگ‌ترین نظامهای روان‌شناسی تحولی ناشر: سازمان
- توماس، رابرت مورای (۱۳۹۷). نگاهی تطبیقی به نظریه‌ها در روان‌شناسی رشد. ترجمه مسعود حسین چاری و محمدآقا دلاورپور. تهران انتشارات رشد.
- قریشی‌راد، فخرالسادات (۱۳۹۷). دیدگاه اسلام در روان‌شناسی رشد، تبریز: انتشارات اصرار.
- گاردینر، هاری دلبیو و کاسمیتکی، کورین (۲۰۱۱). زندگی در فرهنگهای مختلف: روان‌شناسی تحولی بین فرهنگی. ترجمه معتمدی، عبدالله (۱۳۹۹). انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- مقالات جدید پژوهشی چاپ شده در مجلات معتبر در ارتباط با سرفصل‌های فوق
- Apter, Gisèle; Devouche, Emmanuel & Gratier, Maya (Editors). (2019). Early Interaction and Developmental Psychopathology. Volume I: Infancy. Nature Switzerland: Springer.

- Centifanti, Luna C.& Williams, David M.(2017). The Wiley Handbook of Developmental Psychopathology. Hoboken: John Wiley & Sons Ltd.
- Granqvist, P. (2020). Attachment in religion and spirituality: A wider view. Guilford Publications.
- Lamb Michael E. & Bornstein. Marc H.(2011). Social and Personality Development: an advanced textbook. New York: Psychology Press.
- Lewis, Michael & Rudolph, Karen D. (Editors).(2014).Handbook of Developmental Psychopathology.(Third Edition). New York: Springer.
- Miller, Patricia H.(2011). Theories of Developmental Psychology(fifth edition). New York: Worth Publishers.
- Sigelman, Carol K. and Rider, Elizabeth A.(2018). Life-Span Human Development, (Ninth Edition). Boston: Cengage Learning.
- Wellman, Henry M.(2014). Making Minds : How Theory of Mind Develops. New York: Oxford University Press.

روان‌درمانگری اختلالات کودکان و نوجوانان		عنوان درس به فارسی:	
Psychotherapy for Children and Adolescents		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری ☐	پایه ☐	-	دروس پیش‌نیاز:
عملی ☐	تخصصی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ☒	اختیاری ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	واحد نظری+واحد عملی	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .. کلینیک یا بیمارستان. .....

هدف کلی:

شناخت مسائل مرتبط با رشد نابهنجار و بهنجار در دوران کودکی و نوجوانی و مسائل مرتبط با تشخیص .
 تسلط بر رویکردهای مربوط به علت‌شناسی و مسائل فرهنگی و قومی و نگاه انتقادی به رویکردهای آسیب‌شناسی گوناگون و ارزیابی آنها.

تسلط بر مفهوم سازی و روش‌های مداخله بالینی موجود در دوران کودکی و نوجوانی.
 (پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بررسی مفهوم آسیب‌شناسی روانی تحولی و رشد بهنجار
۲. بررسی تعامل عوامل ژنتیک، نورویولوژی، محیطی، روانی - اجتماعی و بررسی نقادانه آن
۳. بررسی عوامل خطر، زمینه ساز، آشکار ساز و تداوم بخش در اختلالات دوران کودکی و نوجوانی
۴. بررسی ساختار خانواده و نقش آن در اختلالات دوران کودکی و نوجوانی
۵. بررسی آسیب‌شناسی، ملاک‌های تشخیصی، تشخیص‌های افتراقی و رویکردهای درمانی مبتنی بر شواهد برای اختلالات شایع دوران کودکی و نوجوانی بر مبنای راهنمای تشخیصی آماری اختلالات روانی ویراست پنجم
  - اختلالات مرتبط با دوران اولیه کودکی (مانند قشقرق و ریشه رفتن)
  - اختلالات اضطرابی (مانند اضطراب جدایی، وحشت، PTSD)
  - اختلالات مرتبط با رفتارهای تخریبی، سلوک و کنترل تکانه
  - اختلالات طیف اوتیسم
  - اختلالات خلقی (مانند افسردگی، دوقطبی)
  - اختلالات خوردن (مانند بی‌اشتهایی عصبی، پرخوری)
  - اختلالات تحولی مزمن
  - اختلالات لکنت، تیک، توره
  - اختلالات یادگیری (مانند ADHD، اختلال خواندن)
۶. مداخلات خانواده محور در دوران کودکی و نوجوانی
۷. مداخلات شناختی رفتاری اختلالات کودکان و نوجوانان

واحد عملی:

دانشجو، تحت نظر استاد مربوطه ضمن مصاحبه، ارزیابی یک کودک دچار اختلال به درمان آن با یکی از روش‌های درمانی مبادرت نموده و گزارش نماید.

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی: .....
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☒
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☐
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒
	روش سخنرانی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☐
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒
آزمایشگاه روان‌شناسی ☒	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فرافکن ☐
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی ☒

****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- پروت، تامپسون؛ داگلاس براون. (۱۳۹۵). مشاوره و روان‌درمانی با کودکان و نوجوانان. ترجمه حسن فرهی. تهران: ارجمند.
- خانجانی، زینب. (۱۳۹۴). تحول و آسیب‌شناسی دلبستگی از کودکی تا نوجوانی. تهران: فروزش.
- خدایاری فرد، محمد (۱۳۹۷). آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان با تجدید نظر کلی بر اساس DSM-5، انتشارات دانشگاه تهران.
- خدایاری فرد، محمد؛ سهرابی، فرامرز (۱۳۹۴). روانشناسی بالینی کودک و نوجوان. تهران: آوای نور.
- رضاعی، فرزین (۱۳۹۴). راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی DSM-5، انتشارات ارجمند.
- روشن، رسول (۱۳۹۴). آسیب‌شناسی روانی بر مبنای DSM-5، انتشارات ابن‌سینا.
- رینکه، مارک؛ فرانک داتلیو؛ آرتور فریمن. (۱۳۹۵). شناخت‌درمانی کودکان و نوجوانان. ترجمه دکتر نسرین دودانگی، دکتر نسترن حبیبی آشتیانی. تهران: ارجمند.
- موریسون، جیمز (۲۰۱۴). DSM-5 به زبان ساده (نمونه‌های بالینی، فرایند ارزیابی، بررسی تشخیص‌های افتراقی). ترجمه: فرهاد شاملو، فرزین رضاعی، علی نیلوفری. تهران: انتشارات ارجمند.

American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 5th edition, Text revision. Washington, DC: Author.

Kliegman, Robert. & Geme, Joseph St (2020). Nelson Textbook of Pediatrics. 2-Volume Set. 21st Edition. Chapter: Psychiatric Diseases.

Lewis, Michael & Rudolph, Karen D. (2014). Handbook of Developmental Psychopathology, 3rd ed. 2014 Edition.

Sadock, B. J., & Sadock V. A.,(the latest edition).kaplan and sadock concise textbook of child and adolescents psychiatry.

Sturmey, Peter. & Hersen, Michel. (2012). Handbook of Evidence-Based Practice in Clinical Psychology, Child and Adolescent Disorders. John wiley & sons inc. ISBN: 978-0-470-33544-4.

Weisz, John R. & Kazdin, Alan E. (2013). Evidence-Based Psychotherapies for Children and Adolescents, Second Edition 3rd Edition. ISBN-13: 978-159385974

عنوان درس به فارسی:		درمان های روان پویشی	
عنوان درس به انگلیسی:		Psychodynamics Therapies	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	تحلیل و نقد نظریه های نوین در روان شناسی بالینی	
☐ عملی	☐ تخصصی	-	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲
	☐ رساله / پایان نامه		۴۸
			تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان. ....

هدف کلی:

آشنایی با روند تحول درمان‌های روان‌تحلیلگری در گذر زمان

مفهوم‌پردازی‌های درمانی روان‌تحلیلگری و نقد آن

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- شناخت مفاهیم فرویدی در درمان
- چگونگی مفهوم‌پردازی مورد در روان‌تحلیلی فرویدی
- شناخت آسیب‌شناسی روانی از دیدگاه روان‌تحلیلی
- تمایز مفاهیم روان‌تحلیلی قدیم با مفاهیم روان‌تحلیلی جدید و روند تحول آن.
- شناخت تحول نظریه های روانپوشی کوتاه مدت
- شناخت انواع نظریه های روانپوشی کوتاه مدت
- شناخت نظریه روانپوشی فشرده کوتاه مدت ISTDP
- شناخت اصول روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت
- مفاهیم زیربنایی و بنیادین در ISTDP
- اهمیت مکانیزمهای دفاعی در روان‌درمانی پویشی کوتاه مدت / طبقه بندی / انواع
- مراحل هفتگانه تشخیص - درمان در روان‌درمانی پویشی کوتاه مدت
- طیف بیماران مناسب برای درمانهای روانپوشی کوتاه مدت
- جایگاه روان‌درمانی پویشی کوتاه مدت در درمانگری های روابط موضوعی
- سایر درمانهای روانپوشی (کرنبرگ، کوهوت، لکان)
- واحد عملی :
- دانشجو باید بتواند تحت نظارت استاد حداقل ۳ مراجع را بر اساس روش فوق ارزیابی نموده و مفاهیم کلیدی بر اساس این نوع درمان را فرمول بندی نماید. شناخت مثلث های تعارض و شخص و مکانیزمهای دفاعی اصلی و تاکتیکی را شناسایی و راهبردهای خنثی سازی دفاع ها را به کار بگیرد.
- (ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغز محور	■ ارزشیابی تکوینی
■ روش مبتنی بر فراشناخت	■ ارزشیابی میان‌ترم
□ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی پایان‌ترم
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
□ روش محاکم قضایی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش بحث گروهی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
□ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
■ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	■ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
■ آزمونهای فراقکن	□ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
■ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

بولونینی، ا. (۲۰۰۸). گذرگاه‌های پنهان: نظریه و تکنیک روابط بیناروانی. ترجمه مهرداد افتخار، و شبنم نوحه‌سرا (۱۳۹۳). ارجمند: تهران.

سنت کلا، م. (۲۰۰۰). درآمدی بر روابط موضوعی و روان‌شناسی خود. ترجمه علی‌رضا طهماسب و حامد علی‌آقایی (۱۳۹۳). چاپ دوم. تهران: نی.

سندلر، ج؛ دیر، ک؛ و هولدر، ا. (۱۹۹۲). بیمار و روان‌کاو. ترجمه نهاله مشتاق. (۱۳۹۱). ارجمند: تهران.

فرانکلند، آ. (۲۰۱۰). روان‌درمانی تحلیلی مبتنی بر ابره. ترجمه سعید کیانپور (۱۳۹۴). ارجمند: تهران.

کابانیس، د؛ چری، س؛ داگلاس، ک. ج. و شوارتز، آ. (۲۰۱۱). روان‌درمانی تحلیلی: راهنمای بالینی. مترجم بابک روشنایی مقدم، و مهرناز میرنوش. (۱۳۹۴). ارجمند: تهران.

موللی، ک. (۱۳۹۳). مبانی روان‌کاوی فرید- لکان. نی: تهران.

Fenichel, O. (2005). The psychoanalytic theory of neuroses. Routledge, London.

Gabbard, G. O. (2004). Long- term psychodynamic psychotherapy. American Psychiatric Publishing: Washington, London.

Mc Williams, N. (1999). Psychoanalytic case formulation. Gullford: New York, London.

عنوان درس به فارسی:		روان‌درمانگری مثبت‌نگر	
عنوان درس به انگلیسی:		Positive Psychotherapy	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		—
☐ عملی	☐ تخصصی		-
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲
	رساله / پایان‌نامه		۴۸
			تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

شناخت ملاک‌های رفتار مطلوب و شخصیت سالم
 شناخت الگوها و کارکردهای آرمانی در انسان
 تسلط بر شیوه‌های درمانگری بر اساس رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر
 بهداشت روانی جامعه نگر و شیوه‌های مختلف ارائه خدمات در زمینه بهداشت روان در جامعه
 بکارگیری ارزشهای رویکردهای دینی (اسلامی) و معنوی در تامین سلامت روان

(ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعریف و منطق روان‌شناسی مثبت‌نگر و نقش این نگرش در سلامت انسان
  - تاریخچه روان‌شناسی مثبت‌نگر و خدمات مارتین سلیگمن
  - مبانی نظری روان‌شناسی مثبت‌نگر و نقد آن با مبانی اسلامی
  - بررسی ابعاد سلامتی: طبقه‌بندی و تشخیص سلامتی
  - خصلت‌ها و ماهیت توانمندی‌های انسان: خردورزی، شجاعت، انسانیت، اعتدال، معنویت براساس مفاهیم رویکرد مثبت‌نگر و مفاهیم دینی
  - خوشبختی و شادکامی، امید و مهارت‌های عاطفی هیجانی
  - آموزش مثبت‌نگری در جامعه و چالش‌های پیش‌رو
  - روان‌درمانی مثبت و بنیادهای نظری آن
  - پروتوکل درمان در روان‌درمانی مثبت
  - موج دوم در روان‌شناسی مثبت و چالش‌های پیش‌رو
  - بکارگیری مفاهیم دینی برای درمان نابهنجاری‌های روانی
- واحد عملی:

دانشجو تحت نظر استاد مربوطه، به ارزیابی، تشخیص و درمان ۲ فرد دارای نشانه‌های اختلال پرداخته و گزارش نماید.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغز محور	■ ارزشیابی تکوینی
□ روش مبتنی بر فراشناخت	■ ارزشیابی میان ترم
■ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی پایان ترم
■ الگوهای ساختن گرایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
□ روش محاکم قضایی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش بحث گروهی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
□ نرم افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
■ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	□ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
□ آزمونهای فراقکن	□ نرم افزارهای خاص تحلیل داده
□ تفاهم‌نامه‌های بین سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

دیماثو رابین ام. (۱۳۸۹). روانشناسی سلامت. ترجمه محمد کاویانی و همکاران. تهران: انتشارات سمت.
رفیعی هنر، حمید و عباسی، مهدی (۰). مبانی و اصول روان‌درمانی مثبت با رویکرد اسلامی، پژوهشگاه قرآن و حدیث (در دست تدوین)

سالاری فر، محمدرضا (۱۳۸۹). بهداشت روانی با نگرش به منابع اسلامی. تهران: انتشارات سمت.

شهیدی، شهریار و حمدیه، مصطفی (۱۳۸۹) اصول و مبانی بهداشت روانی (چاپ چهارم). انتشارات سمت.

نوفرستی، اعظم؛ روشن، رسول؛ فتی، لادن و پسندیده، عباس (۱۳۹۷). "نتایج مقدماتی روان‌درمانی مثبت-گرای توسعه یافته مبتنی بر خیر باوری در افزایش شادکامی، رضایت از زندگی و بهزیستی روان‌شناختی در افراد افسرده- غیر بالینی." دانشور رفتار ۱۶، ۱: ۷-۲۰.

Carr, A (2004) Positive Psychology: The Science of Happiness and Human Strength. Routledge, Taylor and Francis, NY, USA

Ivtzan, I, Lomas, T, Hefferon, K and Worth, P (2016) Second Wave Positive Psychology: Embracing the Dark Side of Life. Routledge.

Linley, PA and Joseph, S (2004) Positive Psychology in Practice. John Wiley and Sons, Inc. NJ, USA.

Peterson, C and Seligman, MEP (2004) Character Strengths and Virtues: A Handbook and Classification. Oxford University Press, NY, USA

Rashid, T and Seligman (2018) Positive Psychotherapy. Oxford University Press.

Sarah Lewis (2016) Positive Psychology and Change, John Wiley & Sons, Ltd

Wade, J. C., & Jones, J. E. (2014). Strength-based clinical supervision: A positive psychology approach to clinical training. Springer Publishing Company.

عنوان درس به فارسی:		خانواده درمانگری مبتنی بر فرهنگ	
عنوان درس به انگلیسی:		Family Therapy Based on Culture	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی		
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری		
رساله / پایان‌نامه			
		۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	۲
			۴۸
			تعداد ساعت:
			تعداد واحد:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ..... کلینیک یا بیمارستان..... هدف کلی:

مبانی نظری رویکردهای مختلف در خانواده درمانی و زوج درمانی . شناخت و تسلط بر استفاده از روش‌های مناسب (مانند مشاهده مصاحبه مقیاس‌ها) برای ارزیابی خانواده‌ها و زوج‌ها و بکارگیری یکی از رویکردهای درمانی برای آنها.

طراحی و اجرای برنامه غنی سازی برای خانواده های ایرانی با توجه به فرهنگ ایرانی - اسلامی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

موضوعات بومی و فرهنگی در ازدواج و خانواده

ارزیابی و مفهوم پردازی خانواده و زوج

ارتباط درمانی در خانواده درمانی و زوج درمانی

ارزیابی در خانواده درمانی و زوج درمانی

فنون و راهبردهای خانواده درمانی و زوج درمانی

برنامه‌های غنی سازی و پیشگیری برای خانواده‌ها و زوج‌ها

خانواده درمانی و زوج درمانی برای موارد ویژه (مانند اعتیاد خیانت خشونت سوگم و ...)

واحد عملی:

دانشجو تحت نظر استاد مربوطه، برنامه غنی سازی برای یک خانواده دارای مشکل ارائه نماید.

دانشجو خانواده ای دارای مشکل را ارزیابی نموده و تحت نظر استاد مربوطه درمان نموده و گزارش نماید/

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی: .....
☒ ارزشیابی تکوینی	☒ تدریس مسأله‌مدار
☒ ارزشیابی میان‌ترم	☒ بدیعه‌پردازی و استعاره
☒ ارزشیابی پایان‌ترم	☐ تدریس آزمایشگاهی
☒ ارزشیابی تکالیف عملی	☐ الگوی استقرایی
☐ ارزشیابی سایر موارد	☒ تدریس آمیخته
	☒ روش سخنرانی
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
☒ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر	☒ نرم‌افزارهای آموزشی
☒ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری	☒ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان
☐ آزمایشگاه روان‌شناسی	☒ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای

☒ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره	☒ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی
☐ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده	☒ آزمونهای فرافکن
☐ سایر موارد (لطفاً بنویسید)	☐ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی

*****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- جان بزرگی، مسعود، پسندیده عباس و آذربایجانی مسعود (۱۴۰۰) خانواده درمانگری سیستمی معنوی. انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- حسینی (بیرجندی)، سید مهدی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده با رویکرد فرهنگ ایرانی، انتشارات آوای نور، ۱۳۹۸
- داتیلیو، فرانک (۲۰۱۲). زوج درمانی و خانواده درمانی شناختی، رفتاری: راهنمایی جامع برای مشاوران و خانواده درمانگران. ترجمه معصومه اسماعیلی، الهام فتحی، زهرا گرجی (۱۳۹۱). تهران: دانشگاه علامه طباطبائی
- درآمدی بر زوج درمانی با روی آورد اسلامی، محمدرضا سالاری فر، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین انتشار سالاری فر، محمد رضا (۱۳۹۷). خانواده در اسلام و روان‌شناسی، انتشارات سمت.
- گلدنبرگ، ایرنه و گلدنبرگ، هربرت (۱۳۸۶). خانواده درمانی. ترجمه حمید رضا حسین شاهی برواتی و همکاران. تهران: انتشارات روان.
- موسوی، اشرف السادات (۱۳۸۲). خانواده درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی. تهران: انتشارات دانشگاه الزهراء، پژوهشگاه زنان.
- مینوچین، سالوادور و فیشمن، اچ. چارلز (۱۳۸۱). فنون خانواده درمانی. ترجمه فرشاد بهاری و فرح سیا. تهران: انتشارات رشد.
- مینوچین، سالوادور (۱۳۷۳). خانواده و خانواده درمانی. ترجمه باقر ثنایی. تهران: امیر کبیر.
- گلدنبرگ، ایرنه و گلدنبرگ، هربرت (۱۳۸۶). خانواده درمانی. ترجمه حمید رضا حسین شاهی برواتی و همکاران. تهران: انتشارات روان.

Epstein, N. B. & Baucom, D. H. (2002). Enhanced Cognitive-Behavioral Therapy for Couples: A contextual approach. Washington, DC: APA.

Gehart, D. R., & Tuttle, A. R. (2003). Theory-based treatment planning for marriage and family therapists. Toronto, Canada: Brooks/Cole.

Gottman, J. M. (2000). Marital therapy: A research-based approach: Clinician's Manual. Seattle, WA: Gottman Institute.

Gurman, A. S. (2010). Clinical Casedbook of Couple Therapy. New York: Guilford Press.

Gurman, A. S. (2015). Clinical Handbook of Couple Therapy. Guilford Publications.

Halford, K., & Markman, H. (Eds.) (1997). Clinical Handbook of Marriage and Couples Intervention. New York: Wiley.

Jongsma, A. & Dattilio, F. (2000). The family therapy treatment planner. New York: John Wiley.

Jordan, K. (2003). Handbook of couple and family assessment. New York: Nova Science.

McGoldrick, M., Gerson, & Shellenberger (1999). Genograms: Assessment and Intervention. (2nd edition). Norton Professional Books.

Minuchin, S., & Fishman, H. (1981). *Family Therapy Techniques*. Cambridge: Harvard University Press.

Minuchin, S., Nichols, M., Lee, W. (2007). *Assessing families and couples: From symptom to system*. Boston: Pearson: Allyn and Bacon.

Nichols, M.P. & Schwartz, R.C. (2010). *Family therapy: Concepts and methods*. 9th ed. Toronto: Allyn and Bacon.

Patterson, J., William, L., Grauf-Grounds, C., & Chamow. (2009). *Essential skills in family therapy: From the first interview to termination*. 2nd Edition. New York: The Guilford Press.

Robin, A. & Foster, S. (2003). *Negotiating parent/adolescent conflict: A behavioral family systems approach*. (2nd ed.) (Chapters 7 & 8). New York: Guilford Press.

Weeks, G. & Treat, S. (2001). *Couples in treatment*. New York: Brunner/Mazel.

Williams, L. (2011). *Essential assessment skills for couple and family therapists*. New York: Guilford Press.

عنوان درس به فارسی:		مداخلات روان‌شناختی در آسیب‌های نوپدید	
عنوان درس به انگلیسی:		Psychological Interventions in New Injuries Appear	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	ندارد	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه		۴۸	تعداد ساعت:
		۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ... کلینیک یا بیمارستان... .....

هدف کلی:

شناخت مفهوم، گستره و انواع، شیوع شناسی، علل و عوامل مرتبط با آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید.

شناخت و تسلط بر راهبردهای پیشگیری و درمان آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مفهوم آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

انواع آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

گستره و شیوع آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

عوامل جمعیت‌شناختی مرتبط با آسیب‌های نوپدید

آسیب‌شناسی آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

رویکردها و مدل‌های نظری آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

عوامل خطر و محافظت‌کننده آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

آسیب‌های نوپدید مرتبط با فناوری‌های جدید

آسیب‌های نوپدید مرتبط با اینترنت، فضای مجازی و رسانه‌های تصویری

آسیب‌های نوپدید مرتبط با ازدواج و خانواده

اعتیادهای نوپدید مرتبط با فرهنگ و هویت

خشونت‌های نوپدید

پیامدهای آسیب‌های اجتماعی نوپدید

پیامدهای روانشناختی، جامعه‌شناختی، خانوادگی، فرهنگی - اجتماعی و بهداشتی آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

راهبردهای پیشگیری از آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

مداخلات درمانی آسیب‌های روانی اجتماعی نوپدید

واحد عملی:

دانشجو تحت نظر استاد راهنما ۳ فرد آسیب‌دیده را ارزیابی نموده و ضمن درمان، گزارش آن را ارائه نماید.

روشهای تدریس	روشهای ارزشیابی
روشهای پیشنهادی :	
■ روش مغز محور	■ ارزشیابی تکوینی
□ روش مبتنی بر فراشناخت	■ ارزشیابی میان‌ترم
■ الگوهای همیاری	■ ارزشیابی پایان‌ترم
■ الگوهای ساختن‌گرایی	■ ارزشیابی تکالیف عملی
□ روش محاکم قضایی	□ ارزشیابی سایر موارد
■ روش بحث گروهی	
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه	
■ نرم‌افزارهای آموزشی	■ دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر
■ حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان	■ کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری
■ آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای	■ آزمایشگاه روان‌شناسی
■ آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی	■ مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره
□ آزمونهای فراقکن	□ نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده
■ تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی	□ سایر موارد (لطفاً بنویسید)

*****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

رحمت‌الله صدیق سروستانی. (۱۳۹۷). آسیب‌شناسی اجتماعی (جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی). انتشارات سمت.

کوئیمسیدز، کریستوس؛ رینولدز، مارتینا؛ دراموند، کولین؛ تاریر، نیکولاس. (۲۰۰۶). درمان شناختی رفتاری اعتیاد. ترجمه شهرام

محمدخانی، قدرت عابدی (۱۳۹۲). انتشارات دانژه.

مهرنگیز شعاع کاظمی، مهرآور مومنی جاوید. (۱۳۹۷). آسیب‌های اجتماعی نوپدید: با تاکید بر تئوری‌های زیربنایی و راهکارهای

مقابله‌ای. انتشارات آوای نور.

Alan Carr. (2002). Prevention: What Works with Children and Adolescents? A Critical Review of psychological Prevention Programmes for Children, Adolescents and their Families. Brunner-Routledge.

Bellack, Alan S. (2007). Behavioral treatment for substance abuse in people with serious and persistent mental illness: a handbook for mental health professionals. Routledge

Kenneth Paul Rosenberg, Laura Curtiss Feder. (2014). Behavioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment. Academic Press.

Robert L. Smith. (2015). Treatment Strategies for Substance and Process Addictions. American Counseling Association.

von Kimberly S. Young und Cristiano Nabuco de Abreu. (1010). Internet Addiction: A Handbook and Guide to Evaluation and Treatment.

von Lora Ziebro. (2016). Digital Addiction: Breaking Free from the Shackles of the Internet, TV and Social Media.

William R. Miller and Stephen Rollnick. (2013). Motivational interviewing: helping people change. The Guilford Press.

Wong Wan Kun, Goh Lim Huei, Ooi Zia Hui. (2017). Internet Addiction and Psychological Distress Among University Students.

روان‌شناسی بالینی جامعه‌گر		عنوان درس به فارسی:
Sociological Clinical Psychology		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
پایه ☐ نظری ☒		دروس هم‌نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		تعداد واحد:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		تعداد ساعت:
رساله / پایان‌نامه ☐		
	۲	
	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .. کلینیک یا بیمارستان... .....
 هدف کلی:

شناخت و تسلط بر مفاهیم بنیادی روان‌شناسی بالینی جامعه‌نگر
 شناخت روش‌های مواجهه با انواع اختلالات روانی و تاثیر عوامل اجتماعی - فرهنگی بر آنها
 تسلط بر راهکارهای پیشگیری و مداخله آسیب‌های روانی - اجتماعی
 (پ) مباحث یا سرفصل‌ها:
 ماهیت روان‌شناسی بالینی جامعه‌نگر
 نظریه‌های مربوط به روانشناسی بالینی جامعه‌نگر
 روش تحقیق جامعه‌نگر
 پیشگیری و ارتقا سلامت روان
 کنار آمدن با مشکلات بالینی و حمایت اجتماعی
 تنوع فرهنگی اجتماعی و ارتباط آن با بیماریهای روانی
 تغییرات اجتماعی و بیماریهای روانی
 مشارکت اجتماعی و توانمندسازی بیماران روانی
 محیط زیست اجتماعی و بهزیستی روانی
 شناخت نگرش‌های پیشداورانه و رفتارهای تبعیض‌آمیز
 تاثیر مسائل فرهنگی - اجتماعی بر مشکلات روانی
 سیاستها و برنامه‌ریزی اجتماعی در حوزه اختلالات روانی
 قوانین بهداشت روانی
 منابع اجتماعی موجود جهت حمایت از بیماریهای روانی
 اصول عملی ترویج بهزیستی افراد در موسسات اجتماعی
 تاثیر مسائل فرهنگی اجتماعی برهنجارها و ارزشها
 انواع آسیب‌های روانی - اجتماعی؛ تبیین و مداخله (طلاق، روابط فرا زناشویی و ...).
 مقابله‌های معنوی مذهبی

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس	
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی:	
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒	روش مغزمحور ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☒	روش مبتنی بر فراشناخت ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☐	الگوهای همیاری ☒
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☒	الگوهای ساختن‌گرایی ☒
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒	روش محاکم قضایی ☐
	روش سخنرانی ☒	روش بحث گروهی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه		
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☒	
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒	
آزمایشگاه روان‌شناسی ☐	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒	
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒	
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فرافکن ☒	
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین‌سازمانی ☐	

***

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الهی، بهزاد؛ اختیاری، حامد؛ دهقانی آرانی، فاطمه؛ پاییزی، مریم؛ عدالتی، هانیه (۱۳۹۴). مجموعه کتاب‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی (دوره ده جلدی). تهران، مهرسا.

لویس گلد (۱۳۹۵) سلامت روانی طلاق. ترجمه مجید رئیس دانا. تهران: ارجمند

Albee, G. W. (1995). Counseling and primary prevention. *Counseling Psychology Quarterly*, 8(3), 205-211

Eells, T.D (2007). *Handbook of psychotherapy case formulation* (2nd ed.). New York: Guilford press.

Kieffer, C. (1984). Citizen empowerment: A developmental perspective. *Prevention in Human Services*, 3, 9-36.

Nelson, G., & Prilleltensky, I. (2010). *Community Psychology: In Pursuit of Liberation and Well-Being* (2nd Ed.). Palgrave Macmillan.

Peterson, N. A. & Zimmerman, M. A. (2004). Beyond the individual: Toward a nomological network of

Speer, P. & Hughey, J. (1995). Community organizing: An ecological route to empowerment and power. *American Journal of Community Psychology*, 23, 729-748

Stringer, E.T. (1999). Principles of community-based action research. In E.T. Stringer, *Action research* (pp. 17-42). Thousand Oaks, CA: Sage.

عنوان درس به فارسی:		روان‌شناسی بالینی کودک	
عنوان درس به انگلیسی:		Clinical Psychology of the Child	
دروس پیش‌نیاز:	-		
دروس هم‌نیاز:	-		
تعداد واحد:	۲	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان‌نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .. کلینیک یا بیمارستان...
هدف کلی:

- شناخت آسیب‌های دوران کودکی و تمایز آن با آسیب‌های دوران بزرگسالی
- شناخت شیوه‌های ارزیابی اختلالات کودکان
- تسلط بر شیوه‌های مداخله آسیب‌های دوران کودکی و نوجوانی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان
- روش‌های سنجش و ارزیابی در روان‌شناسی کودک و نوجوان (روش مشاهده و مصاحبه)
- آزمون‌های روانی در روان‌شناسی کودک و نوجوان (مقیاس‌های درجه‌بندی و تست‌های فرافکن)
- تفسیر نقاشی کودک
- مداخلات در روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان (موثر بودن درمان‌های روان‌شناختی، درمان رفتاری و شناختی، بازی درمانی)
- مداخلات در روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان (ادامه انواع درمان، انتخاب رویه‌ها/ فنون)
- مشکلات سنی (ثبات مشکلات رفتاری، تکالیف رشدی، انعطاف‌پذیری در برابر آسیب‌پذیری، عوامل موثر بر رشد)
- مشکلات دوران نوزادی (انواع تربیت، پیوند والدین با کودکان، دلبستگی نوزادان با والدین، الگوهای دلبستگی، خلق و خو)
- مشکلات دوران کودکی (رشد شناختی، خودداری افراطی، نافرمانی و قشقرق، کودک پرخاشگر و خشن، مشکلات مربوط به خوردن، خوابیدن، توالیت رفتن و مدرسه)
- مشکلات دوران نوجوانی (رابطه با والدین، مشکلات نسل‌ها، رشد شناختی، مشکلات دوران نوجوانی، اختلاف و حل مسئله)
- مشکلات رشدی (اختلالات دفعی، ارتباطی، اختلال رشدی نافذ و عقب‌ماندگی‌های ذهنی)
- اختلال سلوک - اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه - اختلال یادگیری (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)
- اضطراب - افسردگی (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)
- ترس‌ها و فوبی‌ها - اختلال وسواس فکری و عملی (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)
- آزار و اذیت جسمانی و هیجانی در کودک و نوجوان - سوگ (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)

واحد عملی:

دانشجو تحت نظر استاد مربوطه دو کودک دارای اختلال را ارزیابی، تشخیص و درمان نموده و گزارش نماید

***

روشهای ارزشیابی	روشهای تدریس	
درصد نمره فعالیت‌های کلاسی: ..... درصد نمره پایانی	روشهای پیشنهادی:	
ارزشیابی تکوینی ☒	تدریس مسأله‌مدار ☒	روش معزمحور ☒
ارزشیابی میان‌ترم ☒	بدیعه‌پردازی و استعاره ☒	روش مبتنی بر فراشناخت ☐
ارزشیابی پایان‌ترم ☒	تدریس آزمایشگاهی ☐	الگوهای همیاری ☒
ارزشیابی تکالیف عملی ☒	الگوی استقرایی ☒	الگوهای ساختن‌گرایی ☒
ارزشیابی سایر موارد ☐	تدریس آمیخته ☒	روش محاکم قضایی ☐
	روش سخنرانی ☒	روش بحث گروهی ☒
ملزومات ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه		
دسترسی آنلاین به کتابخانه‌ها و سایت‌های علمی معتبر ☒	نرم‌افزارهای آموزشی ☒	
کلاس (سالن) مجهز به وسایل سمعی و بصری ☒	حضور در مراکز مراقبت از کودکان، نوجوانان و سالمندان ☒	
آزمایشگاه روان‌شناسی ☐	آزمونهای روان‌شناختی رایانه‌ای ☒	
مراکز خدمات روان‌شناسی و مشاوره ☒	آزمونهای روان‌شناختی مداد - کاغذی ☒	
نرم‌افزارهای خاص تحلیل داده ☐	آزمونهای فرافکن ☒	
سایر موارد (لطفاً بنویسید) ☐	تفاهم‌نامه‌های بین سازمانی ☐	

****

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- خداایاری فرد، محمد؛ سهرابی، فرامرز (۱۳۹۴). روانشناسی بالینی کودک و نوجوان. تهران: آوای نور.
- ریچارد موریس، توماس کراتوچویل(.). روان‌شناسی بالینی کودک (روشهای درمانگری). ترجمه محمدرضا نائینیان (۱۳۹۳). انتشارات رشد
- فلسنر، کریستوفر و پیاستینی، جان. روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان، راهنمای بالینی اختلالات روانی در کودک و نوجوان. ترجمه: یحیی سیدمحمدی (۱۳۹۸). تهران: نشر روان.
- کرامر، جفری پی؛ برنستاین، داگلاس ای و پرز، ویکی(.). روان‌شناسی بالینی (چاپ نهم). ترجمه فیروزبخت (۱۳۹۷). انتشارات ارسباران
- هربرت، مارتین. روان‌شناسی بالینی کودک (یادگیری اجتماعی، رشد و رفتار). ترجمه فیروزبخت، مهرداد (۱۳۹۵). تهران: نشر رسا.

Thomas, H., Ollendick, Susan W. White, and Bradley A. White (2019). The Oxford Handbook of Clinical Child and Adolescent Psychology. Oxford University Press.